

Central Library

Central University of Karnataka, Kalaburgi

Good Morning CUK !

→ **News Headings**

Education

Science & Technology

Nutrition and Health

Business, Finance & Marketing

Economic News

Event and Celebration

Art & Architecture

Sports & Cultural

Editorial News

EDUCATION

Parenting and teaching digital natives

There are many tricks to keep children safe, from tracking the app usage to educating with seminars, writes Alvin Clara

Children growing up in the digital age—digital natives—are not as naïve as parents and teachers think. Surrounded by technology and devices and flooded by social media posts and reels, the generation is growing faster than one could imagine. Being relatively naïve, children may unintentionally harm themselves by viewing unsuitable content or interacting with strangers.

With increased virtual reality usage, the challenges will only increase. Parents and academicians may find it difficult to parent and teach this advanced generation that is more intelligent and mature for their age. Here are some tips that can help parents keep track of things:

■ **Limiting screen time:** Spending too much time online disconnects children from their physical world. So, limiting online activity to certain hours is crucial. Place a limit on usage to specific times of the day, i.e. one hour after school, certain

days of the week or on weekends only. Restrain kids from using their devices just before bedtime. The blue light from devices suppresses melatonin production, making it difficult for them to “turn off” their brains and fall asleep.

■ **Restrict inappropriate sites:** Children may stumble upon sites inappropriate for their age and may not realise the risks. Parents must decide which sites and apps are safe for their children and block harmful ones: Utilise Safe Search, Google Family Link and other control settings to block unsuitable content. Create guidelines around device usage, and make sure your child understands and follows them. Keep track of their browsing history.

■ **Monitor online relationships:** Social media can significantly impact children’s lives, such as influencing the friend groups they join and impacting their self-esteem and personality. Monitor with whom children are interacting or exchanging messages. Restrain your child from staying late at night on chat sites. Talk about responsible usage and setting boundaries and warn them against meeting strangers.

■ **Digital privacy:** Children today leave a significant digital footprint through online activities. Posting photos and whereabouts can make them a soft target for malicious intentions. Educate children about thoughtful digital presence, the consequences of sharing personal information and the importance of privacy settings; lay ground rules for posting

photos online.

■ **Awareness about online safety:** Digital natives are extensively exposed to online risks such as cyberbullying, hacking tricks, and scams. Viewing violent and sensitive content can impact their minds and model wrong behaviours. Educate them about online safety and establish guidelines for internet usage. Encourage open communication.

■ **Digital well-being:** Constant gaming and exposure online can affect a child’s mental development and well-being. The display of addictive and obsessive behaviours is another worry. Take control of the devices or ban usage if kids rebel against rules or cross boundaries. Encourage

kids to replace daytime screen time with outdoor physical activity or play.

■ **Be the change you want to see:** Follow the healthy habits you want your child to follow and use technology in healthy ways. Practise healthy technology habits, such as using devices for a limited time or switching them off during bedtime. Keep phones and other devices out of the bedrooms at night. Avoid using them during family mealtimes.

Teaching digital natives

A teacher must facilitate students’ learning through technology at school. Encouraging them to research and view infographics on various sites will help

them gain a broader understanding of the topics being taught in the institute. Self-learning is the future. Children can seek guidance and advice from teachers/mentors when needed. Here are some tips for teachers and education institutes:

■ **A tech policy:** Making students sign a tech policy is an excellent way to establish expectations for tech usage on the institute’s premises. The policy must outline guidelines and rules for device and Wi-Fi usage and consequences for non-adherence. Ensure each student reads and understands the terms and conditions of the contract.

■ **Tech talks and seminars:** Organise seminars, guest talks and other awareness programmes on the dangers and misuse of online data. Make them aware of the digital footprint they leave behind and how the information and material linked to their accounts can be misused. Educate them about online safety and privacy and clarify any questions or doubts.

■ **Outline healthy practices:** During computer lab sessions, train students in organising their digital files and information. Advise students to maintain backups of data regularly. Guide them on setting strong passwords and security management; instruct them not to provide others access to their accounts. Similarly, advise them against touching other’s devices or logging in to their accounts without permission.

(The author is a freelance writer).

Factors to consider before deciding to study abroad

GEETHA CHAUHAN

Over the past few years, there has been a noticeable surge in Indian students studying abroad. Many students have recognised the valuable opportunity to pursue their education in foreign countries. In 2022, this trend reached new heights, with approximately 7.5 lakh Indians opting for international studies, representing a significant surge compared to previous years.

This trend is not restricted to metropolitan cities alone but extends to Tier-2 and Tier-3 cities across India. The allure of studying abroad has never been more potent than it is now.

Nevertheless, undertaking this

life-changing journey necessitates careful planning and considering various factors. To ensure success on this path, consider aspects that will maximise your study experience.

Best universities for your desired course: Consider countries with universities specialising in your desired field. For example, the United States and the United Kingdom are known for their excellence across various educational disciplines. Germany is highly regarded for its expertise in engineering and sciences, while Australia and Canada provide excellent research opportunities. It is crucial to align your academic interests and career goals when selecting a study destination.

■ **Budgetary factors:** Finances are a

crucial aspect of your study abroad experience. It's essential to start by understanding the financial components, such as tuition fees, accommodation expenses, and additional costs like books and health insurance. Many students create a comprehensive budget to account for these expenses. You can explore options like scholarships, part-time employment opportunities, and financial aid to ensure your study abroad plans align with your financial capabilities.

■ **Healthcare considerations:** Your health is paramount while studying in another country. Get to know the healthcare costs in your country of residence. Make sure you have your health insurance coverage to address

medical requirements.

■ **Career prospects:** Studying overseas can considerably impact Your future professional opportunities. Research thoroughly for job opportunities when you graduate in your chosen field. Many foreign universities are highly regarded internationally and have extensive industry contacts. Have a close look at employment data and projections for your desired profession.

■ **Opportunities for extracurricular activities:** Don't forget to consider your interests outside the school besides academics. Explore extracurricular activities and events offered on campus and in the host country. Cultural experiences, sports, clubs, and volunteer work broad-

en your horizons and foster development.

■ **Cultural aspects to be adopted:** Students' success depends on the quality of their living situation. It is essential to explore options for accommodation, including university dormitories and apartments located off campus. Along with that, successful cultural adjustment is essential for studying abroad successfully. You should be curious about and receptive to the cultures and traditions of your host country.

■ **Restrictions:** Under new rules aimed

Send in your queries to us at:
dheducation@deccanherald.co.in with
 'Study Abroad' in the subject line.

at curbing migration in the UK, only overseas students pursuing research-based programmes like PhDs or research-led master's courses are permitted to bring dependents. Besides, students must complete their studies before switching to work visas, creating a more distinct separation between academic and professional pathways. Students must be aware of such rules and immigration regulations that can impact them before making a final decision.

Ultimately, a genuinely transformative study abroad experience fulfils, enriches, elevates, and sets you apart in an increasingly competitive global arena.
(The author is the co-founder and CEO of a remittance start-up)

Repairing broken rungs

Bias against women isn't just from top-down, top management, but also bottom-up, from colleagues, writes Aruna Sankaranarayanan

A report by McKinsey in collaboration with LeanIn.org argues that the biggest hurdle to women climbing the proverbial corporate ladder isn't the glass ceiling, as is generally believed, but the "broken rung" phenomenon. Based on data collected on working women in the United States and Canada, the report argues that women's advancement is stymied early in their careers.

The scales are tipped to favour men from the first jump, from an entry-level position to a manager. For every 100 men who get promoted, only 87 women make their way up. This trend has been observed for nine years in succession. Alarmingly, for women of colour, there has been a downward spiral.

Unfortunately, this early setback impacts women adversely as they tend to remain behind the pack. Even if companies try to 'fix' the glass ceiling problem by promoting women to senior-level positions, that is only a temporary measure. Unless the broken rungs at the bottom are fixed, fewer women can ascend at the same pace as men.

In *The Harvard Gazette*, Christina Pazzanese interviews Iris Bohnet, an expert on gender equity in the workplace, who agrees with the broken rung hypothesis. She mentions that in one company in Europe, women shied away from being promoted to a managerial

role because they had very few role models. Interestingly, the women were willing to be promoted, provided they didn't have to manage teams.

Research also supports the idea that female bosses are less popular than male counterparts. Both men and women dislike taking orders from women. People tend to judge women bosses more negatively. Female faculty members receive more stringent ratings than men.

Bias against women isn't just top-down, from top management, but also bottom-up, from colleagues. Robert Booth writes in *The Guardian* that in a survey of HR managers in England and Wales, 20% revealed that they were diffident about hiring women they thought might "start families" soon.

Alarmingly, younger HR personnel exhibited more bias against women than older ones. Given this bleak scenario, what can companies do to mend the problem

of broken rungs?

Fixing the scene

In a blog post in *Training Magazine*, Meredith Lepley and Lauren Young argue that this is a complex issue that requires a multipronged approach across all levels of an organisation.

Kim Elssesser notes in *Forbes* that when companies commit to enhancing gender diversity, more women can rise to the ranks. Some strategies that reduce gender bias involve "setting targets" and holding "managers accountable".

Additionally, Lepley and Young observe that women are not mentored or coached as much as men. Righting this imbalance would be part of the solution. Moreover, companies may address sociocultural factors that are elemental in keeping women behind. Besides training and sensitisation programmes, an organisation's culture has to reflect gender-inclusive policies and practices.

For example, Anushruti notes in a blog post of *The Novice HR* that providing paternity leave may be one more way to tackle this issue. By prioritising maternity over paternity leave, companies are signalling that women are the primary caregivers while fathers play a less pivotal role in child-rearing.

Granting men and women equal amounts of leave when a child is born implies that both parents share the onus of caregiving equally. Further, women tend to return to work sooner when their partners avail of paternity leave. Anushruti points out that while maternity leave is mandated by law in India, paternity leave is left to the "discretion of the employer".

Repairing broken rungs at the workplace involves systemic changes and seismic shifts in cultural tropes about men's and women's societal roles.

(The author is a psychologist and writer)

ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಅಲ್ಲ, ಇಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಓದಬೇಕು

ಆ ಮಕ್ಕಳ ಪೈಕಿ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಆತಂಕ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಭಯ-ಉದ್ವೇಗ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಆತುರ-ಕಾತುರ-ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾದ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ. ಈ ಭಾವಗಳು ಯಾರಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕುತ್ತವೆ? ಯಾವಾಗ ಉಕ್ಕುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೇ ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಊಹೆ ನಿಜ. ಅವರೇ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಅದರಲ್ಲೂ ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು.

ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ವಿಭಿನ್ನ ಭಾವಗಳು ಸುರಿಸುವುದೇಕೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುವುದು ಸಹಜ. ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಿದವರಿಗೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಇರುತ್ತದೆ; ಕಾಲಾನುಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡದವರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅವತ್ತಿನ ಪಾಠವನ್ನು ಅವತ್ತೇ ಓದದೆ ಸಮಯವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥಾ ಹಾಳುಮಾಡಿದವರಲ್ಲಿ ಆತಂಕವಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಬೇರೆಯವರೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಹೋಲಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೇ ಇಲ್ಲಸಲ್ಲದ ಭ್ರಮೆಗಳನ್ನು, ಅಸ್ಥಿರತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಸೂಕ್ತ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹಾಜರಾಗುವುದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭಯ ಮತ್ತು ಆತಂಕಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗೂ ಮುಂಚಿನ ಶಾಲಾ ಹಂತದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬರೆಯದಿರುವುದು, ಪರಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯುವುದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಮಟ್ಟದ ಆತಂಕವನ್ನು ತರಬಹುದು. ಮಕ್ಕಳೇ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕ ಭಾವಗಳಿಂದ ಕಳಚಿಕೊಂಡು, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದೊಂದಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ, ಇನ್ನೂ ಕಾಲ ಮಿಂಚಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನಿಂದಲೇ ಈ ಕಣದಿಂದಲೇ ಸೂಕ್ತ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಒಂದಷ್ಟು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಶಾಲಾ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡುವುದುಂಟು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವೊಂದು ತರಗತಿಯನ್ನೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಗುರುಗಳು ನೀಡುವ ಇಂಥ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು, ಅವರು ಮಾಡುವ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಮುಖಾಂಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಓದುವಿಕೆಯ ಶ್ರಮವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು. ಅತಿಯಾದ ನಿರೀಕ್ಷೆ ತರವಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅರಿತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಜತೆ ಹೋಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ, ಅವನಶ್ಯಕವಾಗಿ ಸಮಯ ವ್ಯಯ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಲಿಕೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಣವೂ ಅಮೂಲ್ಯವೇ, ಹೀಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಒತ್ತಾಯದ ಕಲಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಿರವಲ್ಲ, ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಓದುವುದನ್ನು ನೀವು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನಿಮ್ಮದೇ ಆದ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ಇರಲಿ. ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ

ಹಿತೋಪದೇಶ
ರಂಗನಾಥ ಎನ್.ವಾಲ್ಮೀಕಿ
vveditoped@gmail.com

ಓದುವುದಕ್ಕಿಂತ ಯೋಜನಾಬದ್ಧವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ಸಹಕಾರಿ. ಯಾವುದೋ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಅಂಕ ಪಡೆದು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಅಂಕ ಬಂದರೆ, ಒಟ್ಟಾರೆ ಫಲಿತಾಂಶದ ಮೇಲೆ ಅದು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ಸಮಾನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿ. ಬರೀ ಓದುವುದನ್ನಷ್ಟೇ ಮಾಡದೆ ಬರೆಯುವುದನ್ನೂ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ಓದಿದ್ದು ಬೇಗ ಮರೆಯಬಹುದು, ಆದರೆ ಓದಿ ಬರೆದದ್ದು ಮರೆತುಹೋಗದು. ಹೀಗಾಗಿ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಅಗತ್ಯ. ಜತೆಗೆ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಇದು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಜತೆಗೆ, ಹೇಗೆ ಓದಬೇಕು, ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಹುಮುಖ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿಚಾರಗಳು ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ. ಅಗತ್ಯ ಎನಿಸಿದಾಗ ಗುಂಪು ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ; ಅನೇಕ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿಪಾಠ ಸಹಕಾರಿ. ಆದರೆ, ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವವರ ಜತೆ ಗುಂಪು ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಾಗ, ಸಮಯಹರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ವ್ಯರ್ಥ ಹರಟೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಸ್ತರಾದರೆ ನಿಮಗೇ ತೊಂದರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆಯದಿರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ನಡೆ ಅಗತ್ಯ. ಅಂದಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಂದೇ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದರೆ, ಮುಂದೆ ಒತ್ತಡಗಳು ಎದುರಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಂದೂಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಬೇಡ. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಮುಂದೂಡಿದರೆ ಅದೇ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಮತ್ತು ಆತಂಕಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು. ಓದು ಮತ್ತು ಬರವಣಿಗೆಯ ನಡುವೆ ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಬೇಸರ ಇಣುಕಿದರೆ, ನಡುನಡುವೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯಿರಿ. ಇದು ಕಿರುವಿಶ್ರಾಂತಿ ಆಗಿರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಆರಾಮವಾಗಿ ಮೈಚೆಲ್ಲಿ ಗಡದ್ದಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಹೊಡೆಯುವುದು ಆಗಬಾರದು.

ಆರೋಗ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ನಿರಂತರ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮರೆಯಬಾರದು. ಕೆಲವೊಬ್ಬರು ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿ, ಊಟ-ನಿದ್ರೆ ಬಿಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ, ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೇ ಹಾಜರಾಗಲು ಆಗದಂಥ ಅಥವಾ ಹಾಜರಾದರೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬರೆಯಲಾಗದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಳ್ಳುವುದುಂಟು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸದಿರಿ. ಇನ್ನು, ಒಂದು ವಿಷಯದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದು, 'ಅದು ಸರಿಯಾಯಿತು, ಇದು ತಪ್ಪಾಯಿತು' ಎಂದು ಮಾತಾಡುವುದು ಅನಗತ್ಯ. ಆಗಿದ್ದು ಆಗಿಹೋಯಿತು, ಮುಂದಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮುಗಿದುಹೋಗಿದ್ದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಕುಳಿತರೆ, ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಮುಂದಿನ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಅದು ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದು.

ಆತ್ಮೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ, ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡೆದೆಯೇ ನಾವು ಏನನ್ನೂ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮದಿರಲಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನದ ಪ್ರಮುಖ ಹಂತವಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊಮ್ಮುವ ಫಲಿತಾಂಶವು ನಿಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯದ ಬದುಕಿನ ದಿಕ್ಕೂಚಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡದೇ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಓದಿ ಸೂಕ್ತ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಹಾಗೂ ಗುರುಗಳ ಮಾತನ್ನು ಚಾಚು ತಪ್ಪದೆ ಪಾಲಿಸಿದರೆ, ಯಾವ ಆತಂಕವಿಲ್ಲದೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಗಳಿಸುವ ಒಂದೊಂದು ಅಂಕಕ್ಕೂ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ತಕ್ಕಣಕ್ಕೆ ಅರಿವಾಗದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಅಂಕಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಮಹತ್ವವಿದೆ ಎಂಬುದು, ಆ ಘಟ್ಟವನ್ನು ತಲುಪಿದಾಗ ನಿಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಗೆಲ್ಲಬೇಕೆಂದರೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಗಮನವಿಟ್ಟು ಓದಿರಿ, ಓದಿದ್ದನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ, ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮನನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ನೀವು ಮಾಡುವ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪರೀಕ್ಷಾ ತಯಾರಿಗಳು ನಿಮಗಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿ. ಓದಿಗೆ ಕೂತಾಗ ಏಕಾಗ್ಯತೆ ಬರದಿದ್ದರೆ, ಹಿಂಜರಿಕೆ ಎದುರಾದರೆ, ಹಿಡಿದ ಪಟ್ಟು ಬಿಡದೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ. ಆಗ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಿಮಗೆ ಹಿಡಿತ ಸಿಕ್ಕಿ ಒಳಿತಾಗುವುದು.

ಇನ್ನೇನು ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ತುಂಬಾ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿವೆ, ಹೀಗಾಗಿ ಬಹಳ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಮಯವಿದು. ಒಂದೊಂದು ನಿಮಿಷವನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಏಕೆಂದರೆ, 'ಕಳೆದುಹೋದ ಸಮಯ ಮತ್ತೆ ಬಾರದು, ಒಡೆದ ಮುತ್ತು ಮತ್ತೆ ಒಂದಾಗದು' ಎಂಬ ಮಾತೇ ಇದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನವೂ ಹಾಗೆಯೇ. ಓದುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಓದದಿದ್ದರೆ, ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ಸವಾಲು ಮತ್ತು ಅಸಹಾಯಕತೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಮುಂದೊಮ್ಮೆ ಅಂಥ ಅವಕಾಶವೇ ಸಿಗದಿರಬಹುದು. ಜತೆಗೆ, ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ-ತಾಯಿ, ಬಂಧು-ಬಳಗ, ಗುರುಗಳು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅಪಾರ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯದಿರಿ. ಹತ್ತರ ಮಕ್ಕಳೇ, ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಅಲ್ಲ, ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಓದಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಖಂಡಿತ ಒಳಿತಾಗುವುದು.

(ಲೇಖಕರು ಶಿಕ್ಷಕರು)

Most Important Topics For

Science & Technology

UPSC Prelims & Mains

AI summit likely to see consensus-based 'declaration document': Vaishnaw

NEW DELHI, DHNS

Union Minister for Electronics and Information Technology Ashwini Vaishnaw on Monday said the Global Partnership on Artificial Intelligence (GPAI) Summit will see intense deliberations on AI between the 24-member countries, which will work towards consensus-based 'declaration document' on approach to AI opportunities and risk mitigation.

"Since entire world wants to put certain guardrails, there is more or less convergence of how AI should be treated, going forward," Vaishnaw told media persons here.

The minister said that GPAI deliberations are expected to culminate into a declaration document, arrived at with "consensus". "We are negotiating a declaration document. We are hoping we will be able to arrive at some consensus," he said.

India -- which has always championed democratisation of technology for masses -- will moot use of AI for sustainable agriculture as well as a Digital Public Infrastructure-like collaborative structure for harnessing the power of artificial intelligence, Vaishnaw, who is the Minister of IT and Electronics, said.

The three-day event (December 12-14) will be held at the national capital and will be

Ashwini Vaishnaw

inaugurated by Prime Minister Narendra Modi and participants will include delegations from 24 GPAI member countries, GPAI's multi-stakeholder experts group, global AI experts, multilateral organisations, and other relevant stakeholders.

Discussions at this week's summit will be on both risks as well as opportunities, Vaishnaw said.

Vaishnaw also reiterated that India is a leading force to contend with in the field of AI. "Talent intensity in AI in India is ranked among the top 3 in the world," he said.

GPAI will look to bring together a common thinking on AI. International forums typically strive to come up with a document or policy direction which then becomes the way people start thinking, Vaishnaw said, citing examples like the Delhi Declaration at G20 Summit.

While some nations may prefer to opt for hard regulations, India's approach has been one of balancing innovation and regulation, he said.

Tiny EVs pack a bigger climate punch than cars

Two- and three-wheeled vehicles, used by billions of people, are moving away from fossil fuels to batteries faster than cars in countries that have made the energy transition a priority

SOMINI SENGUPTA, ABDI LATIF DAHIR,
ALEX TRAVELLI AND CLIFFORD KRAUSS

Big Oil faces a tiny foe on the streets of Asia and Africa. The noisy, noxious vehicles that run on two and three wheels, carrying billions of people daily, are quietly going electric—in turn knocking down oil demand by one million barrels a day this year.

In Kenya and Rwanda, dozens of startups are vying to replace oil-guzzling motorcycle taxis with battery-powered ones. In India, more than half of all new three-wheeled vehicles sold and registered this year were battery-operated. Indonesia and Thailand are also encouraging electrification of motorcycle taxis.

China dominates the market. Its government began promoting EVs decades ago in a bid to clean its smog-choked cities, which explains why a vast majority of the world's electric two-wheelers are in China.

The shift to electric mobility overall has reduced global oil demand by 1.8 million barrels every day, according to *BloombergNE*. Two- and three-wheelers account for 60% of that reduction, or 1.08 million barrels. Taken together, cars and smaller EVs are projected to displace only 4% of total oil demand this year. Still, their growth is vital to the energy transition because transportation accounts for about 20% of global greenhouse gas emissions. Of all the changes the world is making to slow further warming, electric vehicle sales are the only category on track to meet climate goals, according to an exhaustive independent study.

EVs also solve the more immediate problem of air pollution, which the WHO links to an estimated 7 million premature deaths annually. The big shift to tiny electric vehicles is underappreciated in the United States and Europe, where, despite the popularity of electric bicycles and scooters, the focus has been mainly on cars. The global majority, though, doesn't roll on four wheels.

In Nairobi and in Hanoi, Vietnam, motorcycles serve as taxis. In Mumbai, India, scooters can carry a family of four. In China, electric bicycles are how millions commute.

"Electric bikes are quieter, much more efficient and good for the environment," said Jesse Forrester, the founder of Mazi Mobility, which has 60 electric motorcycle taxis, known as boda-bodas, on the roads in Nairobi. "There's a quiet revolution now in Kenya driving this transformation for the future." Forrester's firm is among several competing to establish an electric two-wheeler ecosystem, selling or assembling imported bikes, installing chargers and working with lenders to offer cheap credit.

Elsewhere, established motorcycle man-

Electric rickshaw drivers wait for fares at a market in Darbhanga. Of all the changes the world is making to slow global warming, EV sales are the only category on track to meet climate goals. In India, more than half of all new three-wheeled vehicles sold and registered this year were battery-operated. NYT

ufacturers are rolling out battery-powered models, including an electric scooter for under \$1,800 by India-based Hero MotoCorp Ride-sharing companies, such as Ola, also based in India, are getting in on the business. And Honda recently said it was investing \$3.4 billion with the aim of selling 4 million electric motorcycles a year by 2030.

The biggest obstacle to small EVs is government policy. Countries like Mexico that subsidize oil rather than batteries have few electric two- and three-wheelers—or as Karla Ramirez, a motorcycle dealer in Mexico City, put it, they are "a niche product."

At a gas station on the side of a highway near Nairobi, a team from ARC Ride, one of the city's leading electric boda-boda startups, was putting up a shiny new cabinet that opens with a phone app.

Put a spent lithium battery into an empty locker, take out a fully charged one from another and you're good to go for at least 90 kilometers—nearly enough for a full day's work for the motorcycle-taxi drivers.

ARC has installed 72 swap stations in Nairobi, and it has plans to set up over 25 more in the coming months, one for every couple of kilometers on the city's busiest routes.

"We are interested in a solution that's going to enable mass electric transport," said Felix Saro-Wiwa, head of sustainable

growth at ARC Ride. Saro-Wiwa has a history in this business. His grandfather, Ken Saro-Wiwa, was a human rights activist who drew international attention to the social and environmental harms of oil production in his native Nigeria. He was executed in 1995 by a military government. There are around 1,500 electric boda-bodas in circulation in Kenya, a tiny fraction of the estimated 1.3 million boda-bodas in the country. Many hurdles remain. Electricity is expensive. The government exempted electric motorcycle sellers from import duties, but the policy needs approval every year, which makes it hard for companies to plan. There's a cumbersome bureaucracy to import parts. The depreciating Kenyan currency doesn't help. Electric bikes from different startups run on incompatible batteries and operating systems, hindering widespread use. Saro-Wiwa is bullish that when the dust settles, the shift away from oil and gas will take off.

Shankar Rai is on the cutting edge of India's electric vehicle transition. A 45-year-old father of three, Rai drives a three-wheeled electric rickshaw nine hours a day, six days a week through Darbhanga, a mostly poor Indian city near Nepal. He makes roughly 1,000 rupees (\$12) a day, nearly half of which goes to a friend, who owns the rickshaw and charges it overnight.

The rest goes to food and school fees. He is part of a \$1.2 billion push by the Indian government to make sure 30% of vehicles on the road are battery-powered by 2030. Much of that government largesse goes to auto dealers, which pass on the savings to buyers of rickshaws by lowering prices.

In Darbhanga, a new acid-battery rickshaw sells for around Rs 175,000, half the price of a new rickshaw powered by natural gas. Charging the battery costs Rs 20, one-fourth of the price of filling a gas tank. The rebates seem to be working. Reliance Industries is converting its three-wheeled cargo vehicles from gas to electric. Food delivery services are going electric.

Chetan Maini, whose company Sun Mobility builds charging infrastructure, said business was growing fast. Battery prices are dropping, helping to push down the cost of electric two- and three-wheelers. "When the crossover point happens here," Maini predicted, "the effect is very quick, hockey stick-shaped, because it's more price-sensitive."

In Darbhanga, around 200 electric rickshaws are sold a month, according to Balaji Motors, a dealer. In two years, a sales manager estimates, electric rickshaws will dominate the streets.

The New York Times

Understanding web browsers: how do they work?

Web browsers translate code into the dynamic web pages that form the backbone of our online experiences. Modern browsers have multiple core components, each of which is a complex technology in itself

Varun Vohra

Web browsers are our digital passports to the vast universe of the internet. Their simplicity is deceptive as beneath their user-friendly interfaces lies a world of intricate processes that transform clicks into the web pages we interact with every day.

What are web browsers?

Fundamentally, the browser is an application that people use to send and receive messages via the internet. In other words, the browser is a program that runs on your device, with its purpose being to fetch information in different formats from the internet and show it on the device. It also does the reverse, receiving your input (say, a click), translating it to code, and transmitting it to some other machine across the internet.

How were browsers born?

In the early 1990s, the internet was a fledgling entity, largely text-based and navigated through little pieces of code typed out and transmitted to machines somewhere else, waiting for them to respond. Then, in 1990, the English computer scientist Tim Berners-Lee introduced the concept of the World Wide Web, and with it came the first web browser, also named 'WorldWideWeb'. It didn't just display web pages; it also allowed users to edit them.

The next watershed moment was the debut of the Mosaic browser in 1993. Developed by a team at the U.S. National Center for Supercomputing Applications, it introduced the concept of displaying images alongside text, revolutionising the way we interacted with the web. This is when the internet became visually engaging. Netscape Navigator burst onto the scene a year later and rapidly became the most popular browser of its time. It brought feature innovations like bookmarks and a user-friendly URL bar, simplifying navigation and making the web more accessible.

Then, the late 1990s witnessed a fierce battle among browser developers – a period dubbed the 'Browser Wars'. Microsoft's Internet Explorer (IE) and Netscape Navigator were the primary contenders. This competition spurred rapid innovation, with each browser striving to outperform the other in terms of speed, features, and compatibility. By 2000, IE had emerged as the dominant browser, due in large part to its integration with the Windows operating system. But this period of monopoly also caused development and innovation to stagnate.

This monotony was broken in 2004 or 2005, in the next turning point in the history of browsers: the emergence of Mozilla Firefox. Developed by a community of volunteers and based on open-source principles, Firefox introduced ground-breaking new features like tabbed browsing and pop-up blocking, and also allowed users to 'extend' their personal browsers with add-ons. Firefox's arrival reinvigorated competition and set new standards for user-friendly browsing.

In 2008, Google launched Chrome, which swiftly gained in popularity for its speed and minimalist design. Like

GETTY IMAGES

browsers past, Chrome's success also revitalised the browser market and encouraged innovation across the board. Other browsers, like Mozilla Firefox, Apple's Safari, and Microsoft Edge (as a successor to Internet Explorer) also evolved, providing users with a range of choices tailored to their preferences.

What is inside a browser?

Modern web browsers have multiple core components, each of which is a complex technology in itself. They also rely on several others, plus standards that say how the internet should work.

First is the request and response component. When you enter a website's address (in the form of the Uniform Resource Locator, or URL) into your browser's address bar or when you click a link, you set in motion a sequence of digital communication. The browser sends a request to a server, asking for the contents of the specific web page you're interested in. This request travels through a network of servers, like dispatching a letter through a series of post offices. Upon reaching the server, the request is received and processed. The server then formulates a response containing the information (or data) required to construct the web page. This response embarks on its journey back to your

browser, carrying the digital blueprint for the page you requested.

Second is deconstructing the response. The response from the server is not a singular entity. Instead, it is an amalgam of various files. Typically, these files have information encoded in three languages: HTML, CSS, and JavaScript. Each set of information plays a pivotal role in shaping the final presentation of the web page. HTML, short for Hypertext Markup Language, provides the architectural blueprint of a webpage. Similar to the skeletal framework of a building, made with iron bars, bricks, and cement, HTML defines the structure of the page, outlining elements like headings, paragraphs, images, and links. As the cornerstone of web content, HTML is the foundation on which browsers construct the visual layout.

Imagine CSS, or Cascading Style Sheets, to be the interior designer of the digital world. This information imparts style and aesthetics to the HTML structure by controlling attributes like colour schemes, fonts, spacing, and positioning. CSS ensures that the webpage comes into its unique visual identity. JavaScript is the dynamic engine, making web pages interactive and responsive. Analogous to the electrical system in a building, JavaScript breathes life into

static content. It allows interactive elements like pop-ups, forms, animations, and real-time updates, creating an engaging user experience. It also allows the browser to run some scripts and perform simple tasks on a page instead of waiting to receive instructions from a distant server.

Then there is rendering – with HTML, CSS, and JavaScript in hand, a browser begins the process of rendering. This involves deciphering the HTML to understand the structural arrangement, applying CSS for stylistic finesse, and executing JavaScript to infuse interactivity (One can deconstruct the final result on a webpage by right-clicking on the page and selecting 'Inspect'). This process is remarkably swift, assembling the final webpage and presenting it to the user in a cohesive and visually appealing manner in much less than a second, depending on the amount of data. Rendering engines are in themselves a key piece of technology that enable screens to display graphics.

Fourth component is managing data. Browsers serve as adept custodians of your digital footprint, so they also implement instruments like cookies and cache to enhance your online experience. Cookies are small snippets of data stored on your computer by websites you visit. Think of them as digital post-it notes. They retain information such as login status, site preferences, and shopping cart contents. This allows you to navigate seamlessly, without having to re-login to a site when you close and reopen it in a short span of time. Comparable to short-term memory, the cache is a repository of frequently accessed files. When you revisit a webpage, the browser checks its cache to see if it already has a copy of the required files. If so, it retrieves them from the cache rather than re-downloading them from the server. This accelerates page loading time and conserves bandwidth.

And finally, we have security. Web browsers are sentinels that guard your digital sanctuary. They use an array of security measures to protect your data as they fly between your computer to various servers, via the internet, and even when they're stored on your computer itself. They do this by using encryption protocols, such as HTTPS, to create secure 'tunnels' for data exchange shielding the information from prying eyes. Browsers also use warning systems to alert you about potentially malicious websites, preventing inadvertent exposure to threats.

What next for browsing?

As technology hurtles forward, web browsers evolve in tandem. They are embracing cutting-edge technologies like WebAssembly, a format that enables near-native performance within the browser environment. Support for virtual reality (VR) and augmented reality (AR) experiences is also on the horizon, promising immersive online interactions. Additionally, privacy features are being bolstered, providing users with greater control over their digital footprint.

In sum, web browsers are the unsung heroes of our digital endeavours, translating code into the dynamic web pages that form the backbone of our online experiences. By unravelling the intricate tapestry of processes that underlie their operation, we gain a newfound appreciation for the seamless magic they conjure with every click.

The next time you open your browser, remember that behind the scenes, a symphony of digital choreography is unfolding to bring you the online world to your fingertips. Happy browsing!

Varun Vohra is a co-founder of Vaaree.com, a curated marketplace for home products, and a developer and tech-entrepreneur.

Man cheats govt. official of ₹10.7 lakh

The Hindu Bureau

BENGALURU

Posing as a TRAI official, a cyber fraudster cheated a senior official with the State Finance Department and made away with ₹10.7 lakh from his bank account on Tuesday.

Based on the complaint, the cybercrime police have registered an FIR against the unknown person charging him under 66C

The cybercrime police are trying to track down the accused, who posed as a TRAI official

(identity theft) and 66D (cheating by impersonation) under IT Act.

The victim, in his complaint, said on December 5, he received a call on his mobile phone from Mumbai claiming to be a TRAI

official stating that he was sending objectionable messages to members of the public.

Details of bank account

The caller also informed him that there was an FIR booked against him and he would be arrested soon. The caller said there were many irregularities and transactions linked to his bank accounts and took the details of two of his

bank accounts on the pretext of verification. Minutes later, he realised that ₹10,73,047 had been transferred from his account.

The cybercrime police are trying to track down the accused through the bank transactions.

The police have requested people not to entertain any calls made in the name of police officials or government officials asking for personal details.

ಎಐ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಕಡಿವಾಣ?

ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (ಎಐ) ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಮನುಕುಲಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾಗುವಂತಹ ವಿಚಾರಗಳೂ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಎಐ ಆಪ್‌ಗಳು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಖಾಸಗಿತನವನ್ನು ಭಂಗಪಡಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡು, ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿಡಲು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಹೊಂದಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಹಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಯೂನಿಯನ್ (ಇಯು) ನಲ್ಲಿ ಇಂತಹದೊಂದು ಬೆಳವಣಿಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಯುರೋಪಿಯನ್ ಯೂನಿಯನ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಕಳೆದ ವಾರ ಒಂದು ಸಭೆ ನಡೆಸಿ, 72 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿ, ಎಐ ಆಕ್ಟ್‌ ಸೇಪ್ಟಿ ಡೆವೆಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಬಿಲ್‌ನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ತಳಪಾಯ ಹಾಕಿದರು. ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೆಷೀನ್ ಲರ್ನಿಂಗ್ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತ ಕಾನೂನು ಸಹಕಾರಿ ಆಗಲಿದೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದ್ದು, ವಿದ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದಾರಂಭಿಸಿ, ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ತನಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಆಪ್‌ಗಳ ಕುರಿತು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಿದೆ. ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ರಿಸ್ಕುಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಎಐ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿಸುವುದು ಸಹ ಈ ಕಾನೂನಿನ ಉದ್ದೇಶ ಎನಿಸಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ, ಕೆಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಎಐ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿತ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಾಗುವುದು. 72 ಗಂಟೆಗಳ ಆ ಸಭೆಯ ಪೂರ್ತಿ ವಿವರಗಳು ಹೊರಬಂದಿಲ್ಲ; ಆದರೂ ಮನುಕುಲದ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾಗಬಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಐ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಚ್ಯಾಟ್‌ಜಿಪಿಟಿಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಐ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಇಂತಹ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಮನುಕುಲದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಈ ನಿಯಂತ್ರಣ ಉದ್ದೇಶ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

Fully Editable Text

Free Fonts Used

HEALTH

SAAK wants free medical service to poor patients

ENS @ Belagavi

MEMBERS of Sarvatrika Arogya Andolana Karnataka (SAAK) launched a dharna near Suvarna Vidhan Soudha, urging the government to provide all free medical services including medicines to poor and needy patients in government hospitals across Karnataka, in Belagavi on Monday.

Speaking to *TNIE*, Kiran Bedi, Member of SAAK said that most of the poor people, who cannot approach private hospitals for their health problems, are forced to approach government hospitals. But in most of the cases, they are examined, but medicines are not given to them. The hospital staff prescribed medicines and asked the patients to purchase them from pri-

vate medical shops, she said.

Among the poor patients, most of them are garment workers, beedi workers, construction workers, sex workers, women, disabled, gender minorities, sexual minorities, transgenders and others, said Kiran. She said that these patients face problems due to time restrictions of the doctors and staff in the hospital. These are the people who depend on daily wages and face severe problems adjusting timings for getting appointments from government hospital doctors and staff, she said.

Kiran said that SAAK is demanding that government hospitals should not prescribe medicines for patients and ask them to purchase them from outside (private medical stores) as all patients cannot afford it.

17-year-old escapes from NIMHANS

The Hindu Bureau

BENGALURU

A 17-year-old student from Anantapur in Andhra Pradesh, who was brought to NIMHANS in Bengaluru, to get treatment for mobile addiction, escaped from the hospital on Saturday. The father of the boy, a farmer, filed a complaint with the Siddapura police on Sunday.

The boy was addicted to online games and was referred to NIMHANS. He was admitted on December 4 as an in-patient. A doctor referred him to Indira Gandhi hospital for further treatment. After discharge, the family was escorting the boy to Indira Gandhi hospital around 4 p.m. when he escaped. They searched the hospital premises before approaching the police for help.

The police alerted the control room along with the boy's profile.

'India has expertise & specialised centres to treat sports injuries'

India has specialised centres and experts in sports medicine and orthopaedics to treat sports injuries. In

conversation with Kavita Bajeli-Datt, **Dr Aashish Chaudhry**, senior consultant and head of orthopaedics and joint replacement at Aakash Healthcare Super Specialty Hospital, Delhi,

said early diagnosis and treatment are paramount for professional athletes to prevent further complications, speed up recovery and reduce the risk of long-term damage.

• What are the most common sports injuries you have encountered as an orthopaedic doctor?

In my practice, I observe many common sports injuries that include sprains and strains (ligament or muscle/tendon injuries), fractures (bone breaks often due to trauma), dislocations (joint injuries with bones forced out of place), tendonitis (inflammation of tendons from overuse) and concussions (brain injuries from head trauma).

• Which are the most tricky sports injuries to treat?

Every injury is unique and requires individual treatment. However, injuries involving major joints (such as knees and shoulders) or those requiring complex surgeries can be tricky. Ligamentous injuries, like

ACL tears, are often difficult to treat and may necessitate surgical intervention.

• How important is it for a professional sportsperson to get their sports injury diagnosed at the earliest?

Over the last two decades, I have seen that early diagnosis and treatment are paramount for professional athletes. This can prevent complications, speed up recovery, and reduce the risk of long-term damage. Delayed treatment can lead to chronic issues and prolonged rehabilitation. In India, mainly, I have seen people delay treatments. It's essential to follow doctor's advice before returning to a game or practice following an injury, even when you have the desire or team pressure to continue playing. Resuming activity too soon can escalate the risk of further damage or more severe injuries. Mild sports injuries like strains, burners or stingers may often be managed with at-home treatments involving rest and ice for a couple of hours or days. Once the pain, swelling, and stiffness have subsided, it generally signals a safe return to activity. However, severe injuries such as concussions or ACL tears demand a more extended recovery period. Progressing back into play often involves a structured rehabilitation programme comprising sports-specific exercises and activities.

• What first-aid protocol must be followed immediately after a sportsperson suffers an injury?

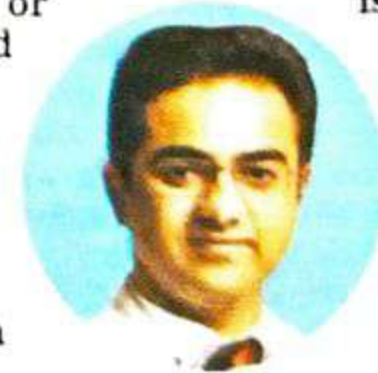
The primary approach to be followed after an injury often involves first stopping the activity, assessing the situation, followed by employing RICE method (Rest, Ice, Compression, Elevation). This method is beneficial within 24 to 48 hours after experiencing various muscle strains, ligament sprains, bruises or injuries. Also, it is important to seek medical attention if the damage is severe, a suspected fracture, severe bleeding or loss of consciousness. Other steps include applying PEACE (Protection, Elevation, Avoiding anti-inflammatory modalities, Compression, Education) and LOVE principles (Load, Optimism, Vascularization, Exercise/Activity) to help mitigate injury and related complications.

• What is the role of rehabilitation and physiotherapy in case of a sports injury?

Sports injuries always require a holistic approach. Hence, rehabilitation and physiotherapy are crucial for restoring function, strength and flexibility after a sports injury. They also help reduce the risk of re-injury.

• Does India have enough specialised centres, institutions, infrastructure and experts in dealing with sports injuries?

India has specialised centres and experts in sports medicine and orthopaedics. However, some athletes opt for treatment abroad due to perceived expertise, advanced facilities and personal preferences. The choice depends on the specific injury, the athlete's comfort and medical team recommendations.

INTERVIEW
DR MURUKAN BABU

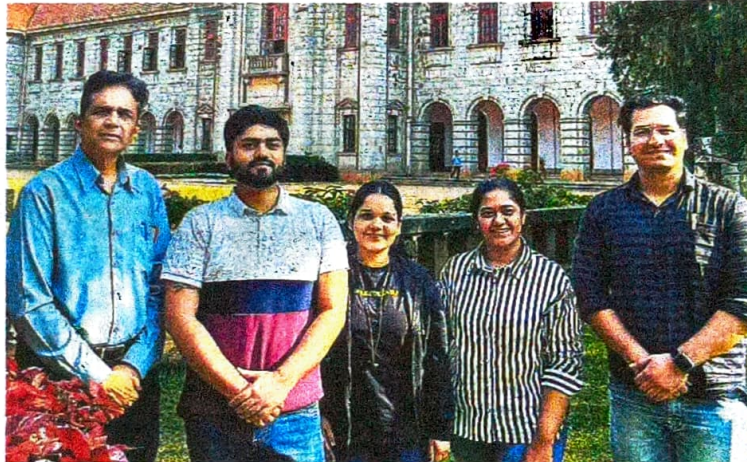
IISc researchers suggest ways to make non-responsive cancer cells respond to immunotherapy

The Hindu Bureau
BENGALURU

Researchers at the Indian Institute of Science (IISc), in a new study, have tried to understand how different types of cancer cells respond to Interferon-gamma (IFN- γ) activation.

According to IISc, cancer immunotherapy primes a patient's immune system to better find and destroy cancer cells, improving upon the body's natural ability to fight tumours.

"Contemporary immunotherapy approaches aim to stimulate immune cells called T cells to target tumours. In this process, the production and functioning of a cytokine (a small signalling protein) known as IFN- γ are essential for the immune system to eliminate tumours effectively. These approaches affect fewer normal cells when compared to chemotherapy or radiation. However, they are either very expensive or less effi-

Researchers Dipankar Nandi, Avik Chattopadhyay, Nikita Ramteke, Sirisha Jagdish, and Aagosh Karhale at the IISc, Bengaluru.

cient," IISc said.

In the study they found that only some types of cancer cells respond well to IFN- γ activation, while others don't. They also suggest some approaches that can be used to make these non-responsive cancer cells better respond to immunotherapy.

"IFN- γ is produced by immune cells such as T cells or natural killer cells. It binds to tumours, and induces apoptosis (cell death). Reports in the literature have shown earlier

that if there are lower amounts of IFN- γ or defects in its signalling, then the tumours don't respond well to the immunotherapy processes," said Avik Chattopadhyay, first author and PhD student at the Department of Biochemistry, IISc.

In the current study, when the team first treated cancer cells in the lab with IFN- γ , they found that the colour of the cell growth medium changed to yellow, indicating that the cells were releasing acidic

byproducts such as lactic acid. This led the team to dig deeper into the role of these byproducts. They found that the higher amounts of lactic acid produced in the cell culture medium was due to increased glycolysis, a series of chemical reactions that extracts energy from glucose.

Oxidative damage

The team found that cancer cell lines derived from the liver and the kidney showed increased production of nitric oxide (NO) and lactic acid upon IFN- γ activation.

This, in turn, increased the production of toxic reactive oxygen species (ROS) leading to oxidative damage, which eventually kills the cancer cells.

However, cancer cell lines derived from the colon and skin did not produce NO or lactic acid even after being treated with IFN- γ , indicating that they might respond poorly to immunotherapy.

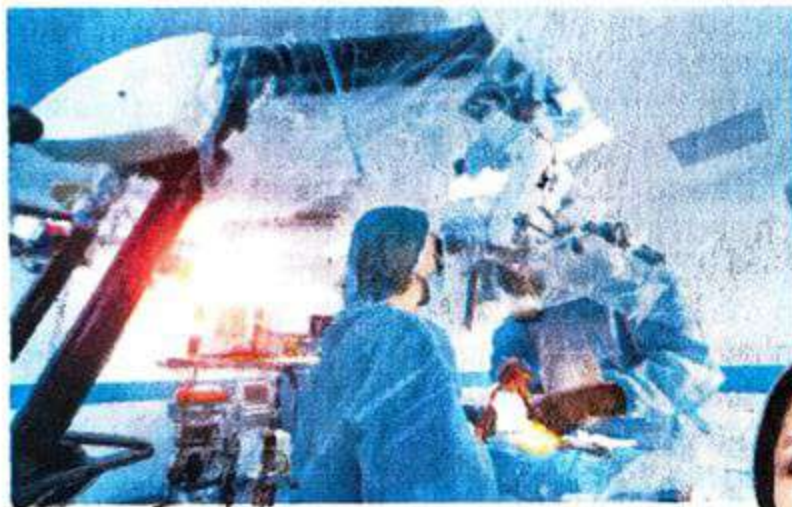
THE landscape of gynecological surgery has undergone a transformative evolution with the advent of robotic-assisted surgery. This cutting-edge technology has not only revolutionised the field but has also redefined the standard of care in gynecology. By seamlessly blending advanced robotics with surgical expertise, robotic-assisted surgery has become a pivotal force in enhancing precision, dexterity and overall patient outcomes.

From the minutiae of enhanced precision with high-definition 3D visualization to the macro impact of shorter hospital stays, each facet highlights the profound benefits that this innovative approach brings to the realm of gynecological procedures.

As we explore the realms of improved dexterity, smaller incisions, reduced blood loss and precise tissue preservation, it becomes evident that robotic-assisted surgery is not merely a technique but a paradigm shift in the pursuit of optimal patient care. Here are some ways in which robotic-assisted surgery is changing the face of gynaecology:

Enhanced precision: Robotic surgical systems offer high-definition 3D visualization and scaled motion, allowing surgeons to have a clear and magnified view of the surgical site. This enhanced precision enables surgeons to perform complex procedures with

+
PULSE
OF THE MATTER

great precision.

Improved dexterity: The robotic arms used in robotic-assisted surgery are designed to mimic the natural movements of the human hand but with a greater range of motion and flexibility. This allows surgeons to perform intricate manoeuvres with more dexterity, especially in hard-to-

Robotic surgery

transforming gyno care

reach areas or delicate tissue structures.

Smaller incisions: Robotic surgery in gynaecology usually involves small incisions, which result in reduced scarring, less pain and faster recovery times compared to traditional open surgery. Smaller incisions also decrease the risk of infection and lead to better cosmetic outcomes.

Reduced blood loss: It utilizes advanced instruments that can cauterize blood vessels during the procedure, resulting in minimal blood loss. This can be particularly advantageous during surgeries that involve the removal of fibroids or the treatment of gynecologic cancers for accuracy.

Shorter hospital stays: Due to the minimally invasive nature of robotic

surgery, patients often experience shorter hospital stays compared to traditional open surgery. This helps in reducing overall healthcare costs and allows patients to return to their daily activities sooner.

Precise tissue preservation: In complex gynaecological procedures, such as organ-sparing surgery for certain gynaecologic cancers, robotic-assisted surgery enables surgeons to precisely identify and avoid healthy tissue structures surrounding the targeted area, resulting in better patient outcomes and reduced risk of complications. As with any surgical procedure, the use of robotic-assisted surgery in gynecology depends on various factors, including the patient's medical condition and the surgeon's expertise. While robotic surgery offers numerous advantages, it is important for patients to consult with their healthcare provider to determine the most appropriate surgical approach for their specific situation. Embracing the future of surgical innovation, robotic gynaecological surgery emerges as a beacon of progress, offering hope for enhanced outcomes and improved quality of life for patients.

(The author is a senior consultant and robotic surgeon, minimally invasive gynaecology at Apollo Adlux Hospital, Angamaly)

Dr Urmila Soman

ಆಯುಷ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ತಜ್ಞರ ನೇಮಕ

ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್: ಆಯುಷ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿಯಿರುವ ತಜ್ಞ ವೈದ್ಯರ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿದೆ ಎಂದು ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವ ದಿನೇಶ್ ಗುಂಡೂರಾವ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಪಿ ಸದಸ್ಯ ಪಿ.ಎಚ್.ಪೂಜಾರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ, ಆಯುಷ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಬಲವರ್ಧನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುದಾನ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ನೀಡಿದ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ, ಅಗತ್ಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಕರಣ ಖರೀದಿಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ತಾಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಆಯುಷ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಇಬ್ಬರು ತಜ್ಞರು ಸೇರಿ 8 ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಯುಷ್ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಅನುದಾನ ನೀಡಿದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ವೈದ್ಯರು ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಆಯಾ ಜಿಪಂ ಸಿಇಒಗಳುಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದರು.

ಒಟ್ಟು 80 ಆಯುಷ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ 55 ಒಳರೋಗಿಗಳ ದಾಖಲಾತಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಾಕಿ 25 ಆಯುಷ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಳರೋಗಿಗಳ ದಾಖಲಾತಿಗೆ ಕ್ರಮ ವಹಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದರು.

ಇದಕ್ಕೆ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದ ಪೂಜಾರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಆಯುಷ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಳರೋಗಿಗಳಿಗೆ ದಾಖಲಾತಿ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದರು.

ಆರೋಗ್ಯದ ಗುಟ್ಟು ಆಹಾರದಲ್ಲಿ

ಜೈತ್ರ ಕೆ. ಆಚಾರ್ಯ

‘ಆರೋಗ್ಯವೇ ಭಾಗ್ಯ’ ಎಂಬ ನಾಣ್ಯಡಿ ಇದೆ. ಆರೋಗ್ಯದ ಗುಟ್ಟು ಆಹಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಜೀವನಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದ ಒತ್ತಡ, ಸಮಯದ ಅಭಾವ, ಹಣ ಸಂಪಾದನೆಯ ಭರದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಸಂಪತ್ತಾಗಿರುವ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸರಿಯಾದ ಸಮತೋಲನ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ತುಂಬಾ ಸುಲಭ. ‘ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ’ ಅಥವಾ ‘ಡಯಟ್’ ಅನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ, ನಿತ್ಯ ಸೇವಿಸುವ ಆಹಾರ ಎನ್ನಬಹುದು. ಡಯಟ್ ಎಂದರೆ ಆಹಾರದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಯು ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ‘ದೇಹಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಎಲ್ಲ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

ಡಯಟ್ ಕೇವಲ ದೇಹದ ತೂಕ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಲ್ಲದೇ, ದೇಹವು ರೋಗದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು, ರೋಗ ನಿರೋಧಕಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ದೇಹಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು, ಸಮತೂಕವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು, ದೇಹದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ದೇಹವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

‘ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯ ಕ್ರಮ ಸರಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಔಷಧಗಳು ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬಾರವು’ ಎಂದು ಆಯುರ್ವೇದ ಗ್ರಂಥ ಚರಕಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲೂ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಔಷಧ ಸೇವನೆಗಿಂತ ಆಹಾರ ಕ್ರಮದ ಪರಿಪಾಲನೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳಿವೆ. ಪೂರ್ವಜರು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇದನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ ಇರುವುದೇ ವಿಶೇಷ. ನಾನು ಮೂಲತಃ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದವಳು; ಅಲ್ಲಿ ಕುಚ್ಚಲಕ್ಕಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಗಂಜಿ ದೇಹಕ್ಕೆ ತಂಪು.

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಅವುಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸಾಗುಣಗಳು, ತಯಾರಿಸುವ ರೀತಿ, ಆಹಾರ

ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಶೇಖರಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳೆಲ್ಲವೂ ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಬಂದ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿವೆ.

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ತಿಂಡಿ ತಿನಿಸುಗಳು, ಖಾದ್ಯ, ರಸಾಯನ, ಪಲ್ಯ, ಅಂಬಲಿ, ಕಷಾಯ ಮತ್ತು ಪಾನೀಯಗಳು. ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿ, ಆಹಾರವನ್ನು ಬಾಳೆಎಲೆ ಮೇಲೆ ಬಡಿಸಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಊಟಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಿತ್ತು. ಅದರ ಮಹತ್ವವೇ ಬೇರೆ. ಆದರೆ, ಈಗಿನ ಪೀಳಿಗೆ ಆಧುನಿಕತೆ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ನಾಲಿಗೆಯ ರುಚಿಗಷ್ಟೆ ಬೆಲೆಕೊಟ್ಟು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಹಾರದ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯ ಕುರಿತು ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರವೇ ಔಷಧಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇಂದು ಔಷಧಿಯೇ ಆಹಾರವಾಗಿದೆ!. ಜನರು ರುಚಿಕರ ಆಹಾರದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಜಂಕ್‌ಫುಡ್, ಫಾಸ್ಟ್‌ಫುಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಿಗಿಂತ ರುಚಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಶೇಖರಣೆಗಾಗಿ ಸೇರಿಸುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಪದಾರ್ಥಗಳೇ ಅಧಿಕ. ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಯಾಲೋರಿ, ಸೋಡಿಯಂ, ಆರೋಗ್ಯಕರವಲ್ಲದ ಕೊಬ್ಬು (ಸ್ಯಾಚುರೇಟೆಡ್ ಮತ್ತು ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಕೊಬ್ಬು) ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಮಧುಮೇಹ, ಅಧಿಕ ರಕ್ತದೊತ್ತಡ, ಹೃದ್ರೋಗ, ಬೊಜ್ಜಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹುಟ್ಟುವ ಮಗುವಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ವಯಸ್ಸಾದ ವೃದ್ಧರವರೆಗೂ ದೇಹದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೂ ಪೋಷಕಾಂಶದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ದೇಹಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕಾರ್ಬೋಹೈಡ್ರೇಟ್‌ಗಳು, ನಿತ್ಯ ಸೇವಿಸುವ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ಇದು ದೇಹಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ನೀಡಿ, ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದಿರಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಶಾರೀರಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮೂಳೆಗಳು, ಸ್ನಾಯುಗಳು, ಚರ್ಮ, ಹಾರ್ಮೋನುಗಳು, ಕಿಣ್ವಗಳು ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಪ್ರೋಟೀನ್ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಸಸ್ಯ ಮೂಲಗಳಾದ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಕಾಳುಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರಾಣಿ ಮೂಲಗಳಾದ ಹಾಲು, ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಲ್ಲಿ, ಮೊಟ್ಟೆ, ಮೀನು, ಕೋಳಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕೊಬ್ಬು ಕಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ. ಬೀಜಗಳು, ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ಎಣ್ಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಲಭಿಸುವ ಕೊಬ್ಬುಗಳಲ್ಲಿ, ಓಮೆಗಾ 3 ಹಾಗೂ ಓಮೆಗಾ 6 ಎಂಬ ಉತ್ತಮ ಕೊಬ್ಬಿನಾಮ್‌ಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು, ಇದು ರಕ್ತದಲ್ಲಿನ ಕೆಟ್ಟ ಕೊಲೆಸ್ಟ್ರಾಲ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಹೃದಯದ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ. ಸಮತೋಲನ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಆಹಾರದ ಆಯ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯ. ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಧಾನ್ಯಗಳು (ಮೈದಾ), ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಸಕ್ಕರೆ, ಹುರಿದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಜಂಕ್‌ಫುಡ್‌ಗಳು, ತ್ವರಿತ ಆಹಾರಗಳು ಸೇರಿ ಇನ್ನಿತರ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಆಹಾರಗಳಿಂದ ದೂರವಿರಬೇಕು.

ದೇಹಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು ಕಷ್ಟವಲ್ಲ ಮತ್ತು ದುಬಾರಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಅದರ ಕುರಿತು ಅರಿವು ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯ. ✦

Business Finance

... Cash flow ...
... Profit and Loss ...
... Balance Sheet ...
... with regard for ...
... financial statements ...
... and ...
... on the ...

Dixon to make Lenovo laptops in India under PLI scheme

ENS ECONOMIC BUREAU @ New Delhi

PADGET ELECTRONICS, a wholly-owned subsidiary of contract manufacturer company Dixon Technologies, will manufacture laptops and notebooks of Lenovo in the country.

The company, in an exchange filing, said it will manufacture the products of Chinese tech-giant under Production Linked Incentive 2.0 Scheme.

“Dixon’s wholly owned subsidiary- Padget Electronics Private Limited has been awarded manufacturing contract by Lenovo to carry out manufacturing of IT Hardware products i.e. laptops and notebooks under Production Linked Incentive 2.0 Scheme, subject to signing of definitive agreement in due course,” said the company in an exchange filing.

Dixon produces consumer durables, lighting and mobile phones, among other things,

for companies like Samsung, Phillips, Xiaomi and Godrej. It is among the first companies that received the incentive for electronic manufacturing. The company recently unveiled a new unit in Noida to produce smartphones from Xiaomi. Lenovo is the second Chinese company that gave a contract to Dixon to manufacture its products. According to IDC quar-

terly data, Lenovo, with 16.2% market share, grabs second spot in India’s PC market in the second quarter of this year.

“Lenovo will bring in the global know-how and processes to manufacture IT hardware products. We are delighted and encouraged by the trust Lenovo has reposed on Dixon for the association and believe that this association will leverage our excellence, superior execution track record and it represents a major milestone in Indian Governments “Make in India” initiative,” said Atul B. Lall, Vice Chairman and Managing Director, Dixon Technologies (India). The government launched the PLI 2.0 scheme in June 2023 to boost domestic production and incentivise manufacturers to scale up their capabilities.

The scheme received an overwhelming response, with 44 companies, including HP, Dell, Lenovo, Thompson, Acer, and Asus applied for it.

SENSEX JOURNEY THROUGH 70K: HISTORIC MARKET PEAKS

JULY 1990

SENSEX crossed the four-digit figure (1,000) in the wake of a good monsoon and corporate results

JAN 1992

Index hit 2,000 mark after then finance minister Dr. Manmohan Singh introduced liberal economic policy initiatives

FEB 1992

SENSEX crossed the 3,000 level after Manmohan Singh announced market-friendly budget

MAR 1992

It hit 4,000 level on expectations of a liberal trade policy

NOV 1992

It fell substantially after Harshad Mehta scam came to light

OCT 1999

It took SENSEX nearly seven years to hit the 5,000 level. It reached the level after the Bharatiya Janata Party-led coalition won the majority in the 13th Lok Sabha election

2000

Dotcom bubble threw market below 3,000 level from 6,000 and it took nearly 5 years to reach the 7,000 level (2005)

DEC 2007

SENSEX hit 20,000 mark. However, the market witnessed heavy fall in 2008 due to global recession and housing bubbles in the US, which led to the collapse of Lehman Brothers

JUNE 2014

SENSEX hit 25,000 level after the BJP-led NDA government won the Lok Sabha elections by a record margin

MAY 2017

Sensex touch 30,000 level after the Reserve Bank of India had cut the repo rates

JUNE 2019

SENSEX hit 40,000 after Lok Sabha Election results were declared

DEC 2023

SENSEX crossed 70,000 mark on good economic data from India and the US and also BJP's prospect of winning the general elections in 2024

SEP 2021

SENSEX hit 60,000 level as many new investors entered into the market during the COVID lockdown

THROUGH MANY UPS AND DOWNS SENSEX REACHED TO THIS LEVEL. IT TOOK 33 YEARS FOR THE BENCHMARK TO SCALE THE LEVEL OF 70,000

1991

2001

2011

2021

70,000 reasons to invest in the market

ENS @ New Delhi

THREE days after the Nifty touched 21,000 points, the Sensex crossed the 70,000-mark for the first time. The 30-share index of the BSE on Monday touched 70,000 at 10.25 am, after which profit bookings took the index to its lowest level of the day at 69,782 in the afternoon. The index closed the day at 103 points, or 0.15%, higher than

the Friday's close. Sensex took almost six years to move from 35,000 on 17 January 2018 to reach the 70,000-mark. The index first crossed the 1,000 level on 25 July 1990. Since then, it has grown at a compounded annual growth rate of over 20%. Now, the question popping in every investor's mind is: when will the Sensex hit the magic figure of 1,00,000? While not many analysts are ready to take

a bet on that, they feel given the favourable macroeconomic indicators, likely political stability, and changing geopolitical situation globally, one can expect an average annual return of 12-15% from the equity markets in the next five years. "I think there is a broad-based rally underway, more than the Sensex," says Vikaas Sachdeva, MD, Sundaram Alternate Assets.

States' finances improve on better tax buoyancy on account of GST, says RBI

MONIKA YADAV @ New Delhi

GST Implementation contributed to buoyancy

Implementation of goods and services tax (GST) has contributed to increased tax buoyancy for states, said the report. Outstanding liabilities may remain higher than 30% of GSDP for several states, despite budgeted fall in outstanding liabilities to 27.6% of GDP from peak of 31% in FY21. Fiscal outlook remains favorable, with expectations of improved tax revenue in the second half of this fiscal

STATES have shown sustained improvement in their finances, with the combined gross fiscal deficit (GFD) contained at 2.8% of gross domestic product (GDP) in the financial year 2022-23, according to the Reserve Bank of India's report on state finances.

The reduction in deficit was primarily on account of a decrease in revenue deficit while maintaining robust capital outlays. Among the southern states, Andhra Pradesh's revised fiscal deficit stood at 3.6% of the GDP in FY23 as against 2.2% in the previous year and budgeted fiscal deficit of 3.8%

for FY24. Tamil Nadu's revised fiscal deficit was at 3.2% of GDP in FY23 as against 4% in FY22 and budgeted fiscal deficit of 3.4% in FY24. Meanwhile, Karnataka and Kerala revised fiscal deficit was at 2.7% and 3.5% respectively in FY23 as compared with 3.3% and 4.9% in FY22.

The implementation of the goods and services tax (GST) has contributed to increased tax buoyancy for the states, said the report. However, outstanding liabilities may remain higher than 30% of gross state domestic product (GSDP) for several states, despite the budgeted fall in outstanding liabilities to 27.6% of GDP from the

peak of 31% in FY21. The fiscal outlook for states remains favorable, with expectations of improved tax revenue in the second half of the financial year. States have budgeted a gross fiscal deficit to GDP ratio of 3.1% for the financial year 2023-24, below the prescribed limit of 3.5% set by the Centre.

However, some states have set a GFD to GSDP ratio exceeding the Fiscal Responsibility Legislation (FRL) limit of 3%. States' dependence on net market borrowings has declined to 76% in the budgeted GFD for 2023-24. Revenue expenditure is projected to be 14.4% of GDP, with social sector expenditure at 8.0% of GDP.

Q4 start-up funding at 7-year low

Challenging macro environment, raising interest rates played a major role in fall in funding

ENS ECONOMIC BUREAU @ Bengaluru

THE funding winter in the Indian start-up ecosystem continues as the last quarter of this year (till December 8) is the lowest-funded quarter since Q3 2016, as start-ups could raise only \$957 million.

In Q3, 2023, start-ups managed to raise a total funding of \$1.5 billion. Data from Tracxn's India Tech 2023 report reveals that not just the fourth quarter, but throughout 2023, the start-up ecosystem witnessed funding slowdown as the year became the lowest-funded year in the last five years with just \$7 billion received so far. In 2022, India Tech received a total funding of \$25 billion.

While the challenging macro environment and increasing interest rates played a major role in less funding, late-stage start-ups were the worst hit as they continue to struggle to raise funds. Late-stage funding

While funding slowdown in 2023 presents challenges for Indian tech start-ups, we remain optimistic about the future. We are confident the industry will rebound and flourish — Neha Singh, co-founder, Tracxn

Start-ups see funding slowdown this year at \$7 billion

Tracxn India Tech 2023 report reveals not only Q4, throughout 2023, the start-up ecosystem saw funding slowdown, with the lowest funding in the last five years. Just \$7 billion received so far this year

dropped by over 73% to \$4.2 billion this year from \$15.6 billion in 2022. Even early-stage funding dropped by 70% to \$2.2 billion compared to \$7.3 billion last year.

In the fintech sector, PhonePe is the top funded company as it received funding of \$750 million in four Series D rounds. With a total of \$1.9 billion in funding, the retail sector also

witnessed a 67% drop in funding compared to the last year. Interestingly, environment tech and spacetech sectors are gaining prominence as they have been receiving good investor attention in 2023. The spacetech sector received a funding of \$122 million in 2023 till date, a 6% increase from \$115 million received in 2022.

Incred and Zepto are the only two companies that entered the unicorn club in 2023 compared to 23 in 2022. Neha Singh, Co-Founder, Tracxn said, "While the funding slowdown in 2023 presents challenges for the Indian tech start-up ecosystem, we remain optimistic about the future. Our focus remains on innovation and creating value, and we are confident the industry will rebound and flourish." Experts said apart from spacetech, GenAI (Generative Artificial Intelligence) is one area where venture capitalists are coming forward to invest.

Don't fall prey to loan-waiver offers: RBI cautions public

The Hindu Bureau

MUMBAI

The Reserve Bank of India (RBI) has cautioned members of the public against falling prey to false and misleading campaigns offering loan waivers. The bank has asked people to report such incidents to law-enforcement agencies.

“The RBI has noticed certain misleading advertisements enticing borrowers by offering loan waivers,” the central bank said in a circular. “These entities seem to be actively promoting many such campaigns in the print media as well as social media platforms.

“There are reports of such entities charging a service/legal fee for issuing ‘debt waiver certificates’ without any authority,” according to the circular.

“It has also come to our notice that in certain locations, campaigns are being run by a few persons, which undermine the efforts of banks in enforcing

There are reports of entities charging a fee for issuing ‘debt waiver certificates’ without authority

their rights over the securities charged to the banks,” the RBI said. “Such entities are misrepresenting that dues to financial institutions, including banks need not be repaid.

“Such activities undermine the stability of financial institutions and, above all, the interest of the depositors. It may also be noted that associating with such entities can result in direct financial losses,” the RBI warned.

Tata Power EV, IOCL to jointly set up over 500 charging points

The Hindu Bureau

MUMBAI

Tata Power EV Charging Solutions Ltd. and Indian Oil Corporation Ltd. (IOCL) have signed a memorandum of understanding (MoU) to roll out fast and ultra-fast electric vehicle (EV) charging points across the country.

Tata Power would install more than 500 EV charging points across multiple IOCL retail outlets to help alleviate range anxiety for EV owners travelling between cities.

“Leveraging IOCL’s extensive presence, Tata Power will set up fast and superfast charging points in multiple regions, contributing to accessibility and inclusivity for a sustainable

electric mobility future,” said Virendra Goyal, Head - Business Development-EV Charging, Tata Power.

“IOCL envisages to provide 10,000 EV charging stations by 2024,” said Saumitra Shrivastava, ED (Retail-N&E), IOCL.

“With more than 6,000 EV charging stations at present, the company plans to keep expanding its reach,” he added.

Q4 start-up funding at 7-year low

Challenging macro environment, raising interest rates played a major role in fall in funding

ENS ECONOMIC BUREAU @ Bengaluru

THE funding winter in the Indian start-up ecosystem continues as the last quarter of this year (till December 8) is the lowest-funded quarter since Q3 2016, as start-ups could raise only \$957 million.

In Q3, 2023, start-ups managed to raise a total funding of \$1.5 billion. Data from Tracxn's India Tech 2023 report reveals that not just the fourth quarter, but throughout 2023, the start-up ecosystem witnessed funding slowdown as the year became the lowest-funded year in the last five years with just \$7 billion received so far. In 2022, India Tech received a total funding of \$25 billion.

While the challenging macro environment and increasing interest rates played a major role in less funding, late-stage start-ups were the worst hit as they continue to struggle to raise funds. Late-stage funding

While funding slowdown in 2023 presents challenges for Indian tech start-ups, we remain optimistic about the future. We are confident the industry will rebound and flourish — Neha Singh, co-founder, Tracxn

Start-ups see funding slowdown this year at \$7 billion

Tracxn India Tech 2023 report reveals not only Q4, throughout 2023, the start-up ecosystem saw funding slowdown, with the lowest funding in the last five years. Just \$7 billion received so far this year

dropped by over 73% to \$4.2 billion this year from \$15.6 billion in 2022. Even early-stage funding dropped by 70% to \$2.2 billion compared to \$7.3 billion last year.

In the fintech sector, PhonePe is the top funded company as it received funding of \$750 million in four Series D rounds. With a total of \$1.9 billion in funding, the retail sector also

witnessed a 67% drop in funding compared to the last year. Interestingly, environment tech and spacetech sectors are gaining prominence as they have been receiving good investor attention in 2023. The spacetech sector received a funding of \$122 million in 2023 till date, a 6% increase from \$115 million received in 2022.

Incred and Zepto are the only two companies that entered the unicorn club in 2023 compared to 23 in 2022. Neha Singh, Co-Founder, Tracxn said, "While the funding slowdown in 2023 presents challenges for the Indian tech start-up ecosystem, we remain optimistic about the future. Our focus remains on innovation and creating value, and we are confident the industry will rebound and flourish." Experts said apart from spacetech, GenAI (Generative Artificial Intelligence) is one area where venture capitalists are coming forward to invest.

Sam Altman ouster was the result of drawn-out tensions

The OpenAI board's decision to fire its CEO came after months spent mulling over issues around his strategic manoeuvring

When OpenAI's board announced its decision to fire CEO Sam Altman last month, it offered little detail

beyond a statement that said he was not "consistently candid" with the directors.

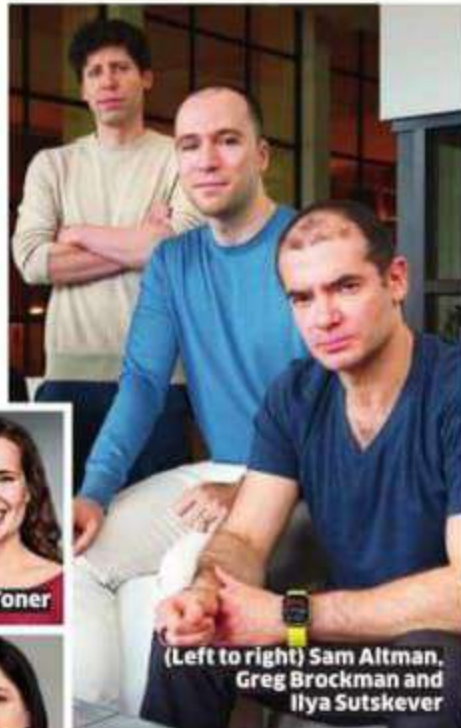
According to people familiar with the situation, Altman and the board had been jockeying privately about what to say publicly and when. At one point during discussions about Altman's possible return as CEO, he even offered to publicly apologise for misrepresenting some board members' views in conversations when he was lobbying for a director's removal, the people said.

But the board was concerned that an apology in relation to one incident could make it sound like it was the sole reason he had been fired, while the issues were actually deeper.

Issues with Altman

According to the people, who asked not to be identified discussing private conversations, the board's move was the culmination of months spent mulling issues around Altman's strategic manoeuvring and a perceived lack of transparency in his communications.

Since earlier in the year, OpenAI board members had been discussing whether to remove Altman. The group at the time consisted of president Greg Brockman, Altman himself and the four people who would ultimately oust him as CEO: Chief scientist Ilya Sutskever, Quora CEO Adam D'Angelo, AI academic Helen Toner and

(Left to right) Sam Altman, Greg Brockman and Ilya Sutskever

PICS: NYT, LINKEDIN

Helen Toner

Tasha McCauley

Adam D'Angelo

entrepreneur Tasha McCauley. The company has an unusual structure — with the unpaid, non-profit board overseeing the startup and ensuring it can be safely shepherded towards the development of AI.

The board had heard from some senior executives at OpenAI who had issues with Altman. But employees approached board members warily because they

were scared of potential repercussions of Altman finding out they had spoken out against him, one person said.

Meanwhile, Sutskever's concerns had been building. In July this year, Sutskever had formed a new team at OpenAI to bring

"super intelligent" future AI systems under control. But in October, his responsibilities were reduced, reflecting friction between him and Altman and Brockman. Sutskever later appealed to the board, winning over some members, including Toner.

No clear picture

In October, Altman also attempted to have Toner removed from her seat. At issue was a research paper she co-authored, containing some criticism of OpenAI's safety practices. After Altman voiced concerns about the paper, Toner sent the rest of the board members an email alerting them to the research and offering to answer questions about it, said one person. But one concern Altman expressed was that with OpenAI under regulatory scrutiny — due to an ongoing FTC investigation — it would look bad for a board member to be critical, as regulators might conclude that there were deeper issues at OpenAI, the person added.

Altman also spoke to some board members himself. It was these conversations that proved particularly problematic, according to multiple people. They said Altman misrepresented views and suggested that the other directors agreed with him that Toner should resign.

At one point, Altman even told some directors that McCauley had said, "Helen's obviously got to go," a

characterisation McCauley resisted. The directors thought that these incidents represented a pattern of manipulative behaviour by Altman.

Board members had also worried that Altman wasn't always fully transparent — that they couldn't get a clear picture from him and couldn't effectively supervise him.

So, when the board moved to fire him, they acted quickly and without advanced notice — horrifying investors and many employees.

IMAGING: ATUL BANDEKAR

The way back

In the absence of a clear explanation about why Altman was removed, nearly the entirety of the company's roughly 770-person workforce swiftly signed a letter threatening to quit unless he was brought back. One thing the board members did not count on, one person said, was how quickly so many employees would rally to Altman's side.

In negotiations over his return, Altman pushed for a statement from the board absolving him of wrongdoing. The directors were unwilling to give in to this and other demands, but within a few days, Altman was back.

In the aftermath of Altman's ouster and return, Toner and McCauley have resigned. The only remaining member of the volunteer board that existed before November 17 is D'Angelo. The outgoing directors pushed to retain him, one person said, in part because they wanted someone at the company who will remember what happened during the company's chaotic leadership battle and the events that led up to it.

ದಾಖಲೆ 70 ಸಾವಿರದ ಗಡಿ ದಾಟಿದ ಬಿಎಸ್‌ಇ

ಸಂವೇದಿ ಸೂಚ್ಯಂಕವೂ 21 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ

ಮುಂಬೈ: ವಾರದ ಆರಂಭ ದಿನವಾದ ಸೋಮವಾರ, ಷೇರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಆರಂಭಿಕ ವಹಿವಾಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂವೇದಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಗರಿಷ್ಠ ಏರಿಕೆ ಕಂಡಿದೆ. ಮುಂಬೈ ಷೇರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ (ಬಿಎಸ್‌ಇ)

ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ 70 ಸಾವಿರ ಗಡಿಯನ್ನು ದಾಟಿದೆ. ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಷೇರು ಸಂವೇದಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ ನಿಷ್ಟಿ ಕೂಡ ಶರವೇಗದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು 21 ಸಾವಿರ ಅಂಕವನ್ನು ದಾಟಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಪ್ರಸಕ್ತ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ

ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕಂಡ ನಂತರ ಮತ್ತು ನೀತಿ ದರಗಳನ್ನು ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ನಂತರ ಪ್ರಮುಖ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು ಕಳೆದ ಶುಕ್ರವಾರ ವಾರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತಲುಪಿದ್ದವು.

30-ಷೇರುಗಳ ಸೆನೆಕ್ಸ್ ತನ್ನ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಗರಿಷ್ಠವಾದ 70,048.90 ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ವಹಿವಾಟು ಆರಂಭವಾದ ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ತಲುಪಿತು. ನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ 69,958.13 ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಲಾಭ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು, ಇದು ಶುಕ್ರವಾರದ ಮುಕ್ತಾಯದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ 132.53 ಪಾಯಿಂಟ್ ಅಥವಾ ಶೇಕಡಾ 0.19 ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಇಂ 'ಧನ'

ಕಚ್ಚಾತ್ಯೆಲ ದರ ಇಳಿಕೆ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಚಿಂತನೆ

ಶೀಘ್ರ ಪೆಟ್ರೋಲ್ - ಡೀಸೆಲ್ ದರ ಇಳಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಒಲವು

ನವದೆಹಲಿ: ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಾತ್ಯೆಲ ಬೆಲೆ ಭಾರೀ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಮತ್ತು ಡೀಸೆಲ್ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಇಳಿಕೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಭೀರ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಗಳು ತಿಳಿಸಿವೆ.

2022ರಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಾತ್ಯೆಲ ಬೆಲೆ ಭಾರೀ ಏರಿಕೆ ಕಂಡಿದ್ದಾಗ ತೈಲ ಕಂಪನಿಗಳು ಪ್ರತಿ ಲೀ. ಪೆಟ್ರೋಲ್‌ಗೆ 17 ಮತ್ತು ಡೀಸೆಲ್‌ಗೆ 35 ರು. ವರೆಗೂ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ನಂತರ ದರದಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ತೈಲ ಕಂಪನಿಗಳು ಪ್ರತಿ ಲೀ. ಪೆಟ್ರೋಲ್‌ಗೆ 7-10 ರು. ಮತ್ತು ಡೀಸೆಲ್‌ಗೆ 3-4 ರು. ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ 3 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು 28000 ಕೋಟಿ ರು. ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿವೆ. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ

ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಕ್ಷಣಗಣನೆ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ತೈಲ ಬೆಲೆ ಇಳಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹಣದುಬ್ಬರದ ಮೇಲೂ ಕಡಿವಾಣ ಹೇರಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶೀಘ್ರವೇ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಡೀಸೆಲ್ ದರ ಇಳಿಕೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಿದೆಯೆಂದು ವರದಿ ತಿಳಿಸಿದೆ.

Players auditioning for T20 WC look to spend more time in the middle

South Africa and India will hope rain stays away on Tuesday so that they can try out fringe players with only five games left for the showpiece event

INDIA IN SA

Press Trust of India
GQEBERHA

After a washout in the series-opener robbed the auditioning Indian youngsters of valuable game time, the think tank will be hoping for clear weather in the second T20I against South Africa here on Tuesday.

Even the toss could not be held in Durban on Sunday and there is a rain forecast even for the second game of the three-match series.

Shubman Gill was not part of the T20 series against Australia. Suryakumar Yadav and Rinku Singh seem to be the only certainties in the batting order.

Both Yashasvi Jaiswal and Ruturaj Gaikwad have got runs under their belt but if Virat Kohli and Rohit Sharma make themselves available for the World Cup, the two players would need a sensational effort in the IPL to make the cut.

The only other series India play before the World

Demolition men: Ruturaj and Jaiswal would hope to get the team off to brisk starts and push their case ahead of the T20 World Cup. PTI

Cup is against Afghanistan at home next month. The selectors will be forced to consider only IPL performance for World Cup selection.

Like Rinku, Jitesh Sharma is also being seen as the finisher for India in the

shortest format. The extra bounce on South Africa pitches will pose a stiff test for the young batting line-up. In the bowling department, multiple spots are up for grabs with only Arshdeep Singh and Jasprit Bumrah, who is not play-

ing this series, straightforward selections for the World Cup.

The teams (from):

India: Suryakumar Yadav (Capt.), Yashasvi Jaiswal, Shubman Gill, Ruturaj Gaikwad, Tilak Varma, Rinku Singh, Shreyas Iyer, Ishan Kishan (wk), Jitesh Sharma (wk),

Ravindra Jadeja (vice-capt.), Washington Sundar, Ravi Bishnoi, Kuldeep Yadav, Arshdeep Singh, Mohd. Siraj, Mukesh Kumar and Deepak Chahar.

South Africa:

Aiden Markram (Capt.), Ottniel Baartman, Matthew Breetzke, Nandre Burger, Gerald Coetzee

(1st and 2nd T20Is), Donovan Ferreira, Reeza Hendricks, Marco Jansen (1st and 2nd T20Is), Heinrich Klaassen, Keshav Maharaj, David Miller, Andile Phehlukwayo, Tabraiz Shamsi, Tristan Stubbs, and Lizaad Williams.

Match starts at 7.30 p.m. IST.

Indian bowlers the bright spot in T20I series defeat to England

Young spinners Patil and Ishaque looked the real deal on slow tracks at Wankhede

Aditya Chaturvedi

aditya.chaturvedi@hindustantimes.com

MUMBAI: With a new coaching staff and many fresh faces in the squad, the Indian women's cricket team returned to action after two-and-a-half months against a formidable England. It was never going to be a smooth ride and Harmanpreet Kaur's side conceded the series after losing the first two T20Is. But with a much-improved show that helped win the third game, they gained some assurance in the buildup for next year's T20 World Cup in Bangladesh.

If the first game of the series saw India's forgettable bowling and fielding performances, the second witnessed a major batting collapse. India's players were expected to be rusty but the manner of the defeats, that too on home soil, raised concerns. At that point it seemed that Amol Muzumdar's stint as head coach would begin with a whimper.

However, things clicked in the third T20I as India's bowlers restricted England to a below-par total and the batters showed composure to close out the chase. It was a dead rubber, but the hosts approached it with determination, earning a morale-boosting win.

"The first two matches didn't go the way we wanted them to. We knew we didn't have to play this game as if we had lost the series. We have a long tour coming up and this win was important heading into the Test," said vice-captain Smriti Mandhana.

In terms of positives, the performances of seamer Renuka Singh and spinners Saika Ishaque and Shreyanka Patil stood out. Renuka was returning to com-

petitive cricket after nine months. The right-arm pacer had struggled in the Women's Premier League in March, taking one wicket in six games, before being sidelined for a long period due to injury. But the 27-year-old didn't waste any time in finding her best and finished as the joint-highest wicket-taker in the series (with England left-arm spinner Sophie Ecclestone).

Renuka's strengths are swing and accuracy, which she showcased with the new ball on a Wankhede Stadium pitch that always assists new-ball bowlers. In each game, she picked two wickets in the powerplay to peg England back. It was the sort of performance India would've been looking for from their premier bowler.

Then there were Saika and Shreyanka, who made their international debut with the series. They picked two wickets each across the first two games but showed what they're capable of in the third. England were threatening to pull away with a partnership between skipper Heather Knight and Amy Jones but the spinners triggered a collapse through the middle overs to ensure a modest target for their team. "Before the first game, I got here and did my routines and wanted the game to start quickly. Once I bowled my first ball, I felt sorted and realised I belong here," said Shreyanka after bagging the Player-of-the-Match award in the third T20I.

Amanjot Kaur was another youngster who made her mark. The 23-year-old, who came on as a substitute in the second game and took a blinder, replaced Pooja Vastrakar in the third game and made key contributions. After picking two wickets, she showed nerves of steel to hit Ecclestone for three fours and complete the chase.

"I think for Amanjot to perform the way she did, hitting the world's top-ranked bowler in a pressure situation, shows the character of this team," said Jemimah Rod-

rigues.

While these new faces showed promise, some familiar concern areas remain. India have a formidable top four in Smriti, Shafali Verma, Jemimah and Harmanpreet, but they continue to lack firepower in the lower middle order. Deepti Sharma and Richa Ghosh, who scored 15 and 27 runs respectively across the three games, will need to take more responsibility as the young batters in the squad gain experience. In terms of pace bowling, young Titas Sadhu will be expected to keep improving as a lot depends on Renuka at the moment.

Fielding standards

Fielding is an area coach Muzumdar said he will prioritise. India showed intensity in the third game and took each of the six catches that came their way, but a lot of it was down to Jemimah, Shreyanka and Amanjot. As a unit, there is still immense scope for improvement with regards to speed and athleticism. For now, India remain well behind the standards set by England and Australia.

It's going to be a busy month for India as they will now host England in a one-off Test before Australia visit for an all-format tour. There will be opportunities aplenty and India will find themselves in a promising position if their young squad keeps putting up a fight.

"If I look at the series, we kept improving," said Harmanpreet after the third T20I. "We need more game time. Our team showed we can keep improving if we get to keep playing."

Jemimah added: "This series is very good preparation for the World Cup. In our first team meeting with Amol sir, we spoke about the World Cup being our ultimate goal. We set smaller goals keeping the bigger picture in mind. It's important to give this team some time."

Top performers for India

India lost the three-match T20 series against England, but here's a look at the players who did well for the hosts

Renuka Singh

The 27-year-old seamer from Himachal Pradesh has turned into a crucial cog in the bowling attack. Her wicket-taking knack means she will play a big role heading into next year's T20 World Cup

Matches **3** Economy **6.33**

Wickets **7**

Shreyanka Patil

Having done well for RCB during the inaugural WPL season earlier this year, the off-spinner was given her T20I debut in the series against England. And she has grabbed her opportunities, claiming five wickets in three matches.

Matches **3** Economy **8.28**

Wickets **5**

Saika Ishaque

The left-arm spinner from Bengal also seized her chances during her debut series. Alongside Patil, she will form a competent spin partnership in Bangladesh, where the T20 World Cup will be held next year.

Matches **3** Economy **8.1**

Wickets **5**

333 players to battle it out for 77 slots at the IPL auction

Amol Karhadkar

MUMBAI

The Indian Premier League (IPL) Player Auction will have 333 players from 12 countries, including 214 Indians, hoping to attract a bid from either of the 10 franchises in Dubai on December 19.

The IPL authorities on Monday evening released the auction list a day before the pre-auction transfer window closes. Based on the interest by the franchises, the list has been pruned from 1150-plus cricketers who had registered for the auction.

Interestingly, a maximum of 77 slots are up for grabs, considering the cap on signing 25 players per franchise for every IPL season. A maximum of 47 Indians will go under the hammer come December 19, while there will be not more than 30 of the 119 overseas cricketers.

A total of 23 players have opted for a base price of ₹2 crore. All the six members of Australia's triumphant ODI World Cup campaign last month who have entered the auction have opted for the highest base price. They are Travis Head, Steve Smith, captain Pat Cummins, Josh Inglis, Josh Hazlewood and Mitchell Starc.

Hopes aflutter: The 10 teams will look to fly high at the auction on December 19. SPORTZPICS/IPL

Head, who last featured in 2017, and Starc, who returns to the auction after five years (he pulled out of the season after the auction in 2018) are likely to be among the top buys along with South Africa fast bowler Gerald Coetzee, who has also opted for the highest base price.

Shardul Thakur has also opted for ₹2 crore as his base price while New Zealand youngster Rachin Ravindra – despite a sensa-

tional World Cup – has a base price of ₹50 lakh, the lowest on offer for a player with an international cap.

Among the uncapped Indians, Shahrukh Khan has a base price of ₹40 lakh while Sarfaraz Khan – the other high-profile domestic cricketer to have been released ahead of the auction – has gone for a base price of ₹20 lakh, the minimum base price.

Sarfaraz's younger brother Musheer is among

the seven members of India's under-19 squad that is competing in the ongoing Asia Cup.

The others are Arshin Kulkarni, A. Avanish Rao, Saumy Pandey, Murugan Abhishek, Aaradhya Shukla and Raj Limbani.

The break-up: India 214 players; England 25; Australia 21; South Africa 18; West Indies 16; New Zealand 14; Afghanistan 10; Sri Lanka 8; Bangladesh 3; Zimbabwe 2; Namibia 1; Netherlands 1.

Shreyanka and Saika – WPL stars shining on the international stage

P.K. Ajith Kumar
MUMBAI

They are the daughters of the Women's Premier League – Shreyanka Patil and Saika Ishaque. More of their tribe should do India proud in the years to come.

The two spinners showcased their skill at the Wankhede Stadium on Sunday night as they shared six wickets to stifle the England batting and put India on course for a face-saving win in the last game of the three-match T20I series.

But Shreyanka and Saika, who made their international debut in the series, as well as Amanjot Kaur, who first played for India early this year, showed the national squad was moving in the right direction. Shreyanka is only 21, while Amanjot is two years older.

Saika turned 28 a couple of months ago and she is the best example of what the WPL could do to a female cricketer. The left-arm spinner had been out of the Bengal team for three years, and if she hadn't caught the WPL talent scout's eyes in domestic matches on her return – coach Shibasagar Singh made her a much improved bowler after work-

Spin twins: Saika and Shreyanka turned heads with their performances in the T20I series against England. EMMANUAL YOGINI

India-England T20I series in numbers

Batting	Inns	Runs	HS	SR	50s
Sciver-Brunt	2	93	77	140.90	1
Wyatt	2	75	75	150.00	1
Knight	3	65	52	116.07	1
Smriti	3	64	48	100.00	0
Jemimah	3	63	30	85.13	0
Bowling	Inns	Overs	Wkts	BB	Econ
Ecclestone	3	11.2	7	3/15	6.26
Renuka	3	12.0	7	3/27	6.33
Shreyanka	3	8.2	5	3/19	8.28
Saika	3	10.0	5	3/22	8.10
Kemp	3	7.0	4	2/24	8.00

ing on her action and speed – she may have struggled to break through.

The Mumbai Indians

bowler was undoubtedly one of the breakout stars of the inaugural WPL and the Purple Cap sat on her head for a considerable time.

The hair under her cap looks rather different now – she has dyed it blond – but her length and variations of speed remain as troublesome for the batters.

At the WPL, Shreyanka was one of the few bright spots for Royal Challengers Bangalore, which had a nightmare of a tournament despite shining brightest on the auction table. She impressed with her off-spin and her batting.

England coach Jon Lewis was profuse in his praise of her. “She is really smart,” said Lewis, who had a close look at her as the UP Warriorz coach at the WPL. “She uses angles, turns the ball. She fields well, moves well and can hold the bat.”

He wasn't surprised by Saika's inclusion in the Indian team after her WPL show. “She has great control,” he said.

If Saika and Shreyanka, along with the other bowlers, ensured India would not have too much to chase, the finishing touch was provided by Amanjot. Saika's MI teammate hit Sophie Ecclestone, the World No. 1 bowler, for boundaries in the penultimate over.

The WPL may only be one-year-old, but its impact is already showing in Indian women's cricket.

ತವರಿನಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಖಾತೆ ತೆರೆದ ಬೆಂಗಳೂರು ತಂಡ ಬುಲ್ಸ್‌ಗೆ ಚೊಚ್ಚಲ ಗೆಲುವು

ಬೆಂಗಳೂರು: ಪ್ರೊ ಕಬಡ್ಡಿ ಲೀಗ್‌ನ 10ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಬುಲ್ಸ್ ಕೊನೆಗೂ ಗೆಲುವಿನ ರುಚಿ ನೋಡಿದೆ. ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಸೋತಿದ್ದ ಬೆಂಗಳೂರು ಬುಲ್ಸ್ ಭಾನುವಾರ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಂಠೀರವ ಒಳಾಂಗಣ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ಬಿದ್ದಿತು.

ಯುಪಿ ಯೋಧಾಸ್ ವಿರುದ್ಧ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ 38-36 ಅಂಕಗಳಿಂದ ಪಂದ್ಯವನ್ನು ಗೆದ್ದ ಬೆಂಗಳೂರು ಬುಲ್ಸ್ ಆವೃತ್ತಿಯ ತನ್ನ ಮೊದಲ ಗೆಲುವು ದಾಖಲಿಸಿತು. ಆರಂಭದಿಂದ ಕೂಡ ಉಭಯ ತಂಡಗಳು ರೋಚಕ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದವು. ಆರಂಭದ ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಯುಪಿ ಯೋಧಾಸ್ ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸಿತು. ಆದರೆ, ತಕ್ಷಣವೇ ತಿರುಗಿಬಿದ್ದ ಬೆಂಗಳೂರು ಬುಲ್ಸ್ ಅಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆ ಸಾಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸಿತು. ನಂತರ ಯುಪಿ ಯೋಧಾಸ್‌ಗೆ ಮುನ್ನಡೆ ಸಾಧಿಸಲು ಅವಕಾಶವನ್ನೇ ನೀಡಲಿಲ್ಲ.

ಕೊನೆಯ ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಯುಪಿ ಯೋಧಾಸ್ ತಿರುಗಿ ಬಿದ್ದು ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳ ಅಂತರವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು. ರೋಚಕ ಹಣಾಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಕ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಭರತ್ ಬುಲ್ಸ್ ಜಯವನ್ನು ಖಚಿತಗೊಳಿಸಿದರು. ಯುಪಿ ಯೋಧಾಸ್ ಪರವಾಗಿ ಪರ್ದೀಪ್ ನರ್ವಾಲ್ ರೈಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ 13 ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಸುರೇಂದ್ರ ಗಿಲ್ 8 ಅಂಕ ಪಡೆಯುವ ಮೂಲಕ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದರು ಡಿಫೆಂಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಯುಪಿ ಯೋಧಾಸ್ ಸತತವಾಗಿ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟದ್ದು ಸೋಲಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

2 ಬಾರಿ ಯೋಧಾಸ್ ಆಲೌಟ್:

ಖಂಡೋಲಾ, ಭರತ್ ಮಿಂಚಿನ ದಾಳಿ

ಬುಲ್ಸ್ ಪರ ಮಿಂಚಿದ ವಿಕಾಶ್ ಖಂಡೋಲಾ ಮತ್ತು ಭರತ್ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ದಾಳಿ ಸಂಘಟಿಸಿದರು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಭರತ್ ಮಂಕಾದಂತೆ ಕಂಡರೂ ಖಂಡೋಲಾ ಮಾತ್ರ ನಿರಂತರವಾಗಿ ರೈಡಿಂಗ್ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಬುಲ್ಸ್‌ಗೆ ಮುನ್ನಡೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟರು. ದ್ವಿತೀಯಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಚುರುಕಾದ ಭರತ್ ಸತತವಾಗಿ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ತಂದೆಕೊಟ್ಟರು. ವಿಕಾಶ್ ಖಂಡೋಲಾ 8 ರೈಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 3 ಬೋನಸ್ ಅಂಕಗಳ ಸಹಿತ ಒಟ್ಟು 11 ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್ ತಂದುಕೊಟ್ಟರೆ. ಭರತ್ ಕೂಡ 11 ಅಂಕಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟರು. ಸೌರಭ್ ನಂದಾಲ್, ಮೋನು, ಅಮನ್, ಸರ್ಜೀತ್ ಸಿಂಗ್ ಡಿಫೆಂಡರ್‌ಗಳಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದರು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಬುಲ್ಸ್ 10 ಟ್ಯಾಕಲ್ಸ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಪಡೆದರೆ, ಯುಪಿ ಯೋಧಾಸ್ ಕೇವಲ 5 ಟ್ಯಾಕಲ್ಸ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಪಡೆಯಿತು. ಬೆಂಗಳೂರು ಬುಲ್ಸ್ ಯುಪಿ

ಯೋಧಾಸ್ ತಂಡವನ್ನು ಎರಡು ಬಾರಿ ಆಲೌಟ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಯುಪಿ ಯೋಧಾಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಬುಲ್ಸ್ ತಂಡವನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಆಲೌಟ್ ಮಾಡಿತು.

ಕನ್ನಡಪ್ರಭ

ಇಂದು ಭಾರತ vs ಆಫ್ರಿಕಾ 2ನೇ ಟಿ20 ಕದನ

ಮಳೆಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದ ಮೊದಲ ಪಂದ್ಯ | ಇಂದಿನ ಪಂದ್ಯಕ್ಕೆ ಗೆಜೆರ್ಡ್ ಆತಿಥ್ಯ | ಮತ್ತೆ ಮಳೆಯ ಭೀತಿ, ಪಂದ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಟಿ20 ವಿಶ್ವಕಪ್ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಯುವ ಪ್ರತಿಭೆಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವದ ಸರಣಿ | ಅವಕಾಶ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಶಾನ್, ಜಿತೇಶ್

ಗೆಜೆರ್ಡ್: ಭಾರತದ ಮಳೆಯಿಂದಾಗಿ ಟಾಸ್ ಕೂಡಾ ಕಾಣದೆ ಮೊದಲ ಟಿ20 ಪಂದ್ಯ ರದ್ದಾದ ಬಳಿಕ ಭಾರತ-ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ತಂಡಗಳು ಸದ್ಯ 2ನೇ ಪಂದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಜ್ಜಾಗಿದೆ. ಮಂಗಳವಾರ ಗೆಜೆರ್ಡ್ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಪಂದ್ಯ ನಿಗದಿಯಾಗಿದ್ದು, ಮಳೆಯು ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಿದರಲ್ಲಿ ಎಂದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಟಗಾರರು, ಆಭಿಮಾನಿಗಳು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

2024ರ ಒಲಿಂಪಿಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಟಿ20 ವಿಶ್ವಕಪ್ ನಡೆಯಲಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂಳಿರುವುದು ಕೇವಲ 5 ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟಿ20 ಪಂದ್ಯ. ಆದರೆ ವಿಶ್ವಕಪ್ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಿಲ್ಲಾ ಸ್ಥಾನ ಸಿಗಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಊಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿಯಾದ 17 ಮಂದಿ ವೈಕಿ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಸದ್ಯವಿಶ್ವಕಪ್ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನದ ಭರವಸೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದು, ಇತರರು ವಿಶ್ವಕಪ್‌ಗೂ ಮುನ್ನ ತಮ್ಮ

ಅವಕಾಶದ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಚುತುರಾಜ್ ಗಾಯಕ್ವಾಡ್

ಮಳೆ ಮುನ್ನೂಟನೆ

ಸರಣಿಯ ಮೊದಲ ಪಂದ್ಯದಂತೆಯೇ ಈ ಪಂದ್ಯಕ್ಕೂ ಮಳೆ ಭೀತಿ ಇದೆ. ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಮಂಗಳವಾರ ಮೋಡ ಕವಿದ ವಾತಾವರಣವಿರಲಿದೆ. ಸಂಜೆ ವೇಳೆ ಮಳೆ ಸುರಿಯುವ ಮುನ್ನೂಟನೆಯಿದ್ದು, ಪಂದ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸೀಮಿತ ಅವಧಿಯಲ್ಲೇ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಗಿಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಿದೆ. ಶುಭ್‌ಮನ್ ಗಿಲ್ ಈ ವರ್ಷ ಅಧೂನಾಪೂರ್ವ ಲಯದಲ್ಲಿರದೂ, ಟಿ20 ತಂಡದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇನ್ನಷ್ಟೇ

ಸ್ಥಾನ ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಬೇಕಿದೆ. ಗಿಲ್ ಜೊತೆಗೆ ಯಶ್ವಿ ವೈಸ್ವಾಲ್, ಚುತುರಾಜ್ ಗಾಯಕ್ವಾಡ್ ಆರಂಭಿಕ ಸ್ಥಾನದ ರಣನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇಶಾನ್ ಕಿಶನ್, ಜಿತೇಶ್ ಶರ್ಮಾ ಕೂಡಾ ಅವಕಾಶದ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಸ್ಟರ್ ಸ್ಪಾನ್ಸರ್ಸ್ ಬ್ರಾಂಡ್‌ನ ಹಾಗೂ ಕುಲ್ವಿನ್ ಯಾದವ್ ನಡುವೆ ವೈವಿಧ್ಯವಿ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು. ಬೌಲಿಂಗ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಿರಾಜ್, ಆರ್‌ಡಿಎಸ್ ಸಿಂಗ್, ಮುಕೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ದ.ಆಫ್ರಿಕಾಕ್ಕೂ ವಿಶ್ವಕಪ್‌ಗೂ ಮುನ್ನ ಕೇವಲ 5 ಪಂದ್ಯ ಬಾಕಿಯಿದೆ. ತಂಡ ಹಲವು ಹೊಸ ಮುಖಗಳಿಗೆ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ್ದು, ಮಿಲ್ಲರ್, ಕ್ವಾಸೇನ್, ಕೆಶವ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಅನುಭವಿಗಳೂ ತಂಡದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಯುವ ತಾರೆಗಳ ನೋಟಗೊಂಡ ಭಾರತಕ್ಕೆ ತೆರನಲ್ಲಿ ಆಭಾಷೆ ನೀಡಿ ಪಂದ್ಯ ಗೆಲ್ಲಲು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದೆ.

ಭಾರತ 24 ರ.ಆಫ್ರಿಕಾ
13 10

ಸಂಭವನೀಯ ಆಟಗಾರರ ಪಟ್ಟಿ

ಯಶ್ವಿ ಗಿಲ್ / ಚುತುರಾಜ್	ಹೆಂಡ್ರಿಕ್ಸ್, ಬ್ರೇಟಿ, ಮಾರ್ಕೊರಮ್
ಶ್ರೇಯಸ್, ಸೂರ್ಯ (ನಾಯಕ), ರಂಕು, ಬದೇಶಾ, ದೀಪಕ್, ರಮ, ಸಿರಾಜ್, ಆರ್‌ಡಿಎಸ್, ಮುಕೇಶ್	(ನಾಯಕ), ಸ್ಟೈವ್ / ಕ್ವಾಸೇನ್, ಮಿಲ್ಲರ್, ಫ್ರಿಂಚೆ, ಯಾನೆನ್, ಕೆಶವ್, ಗೆರಾಲ್ಡ್ ಕೋಟ್ಜೆ, ಬರ್ಗರ್, ಶಬೀರ್ ಶಮಿ,

ಪಂದ್ಯ ಆರಂಭ: ಸಂಜೆ 8.30ಕ್ಕೆ
ಪ್ರಸಾರ: ಫ್ಲಾಟ್ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್, ಡಿ.ಡಿ. + ಹಾಟ್‌ವಿಡಿಯೋ

ಐಪಿಎಲ್ ಹರಾಜಿಗೆ 333 ಮಂದಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 214 ಭಾರತೀಯರು | ಡಿ.19ಕ್ಕೆ ಹರಾಜು

ನವದೆಹಲಿ: ಬಹುನಿರೀಕ್ಷಿತ 2024ರ ಐಪಿಎಲ್ ಆಟಗಾರರ ಹರಾಜು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬಿಸಿಸಿಐ ಸೋಮವಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು, ಒಟ್ಟು 333 ಮಂದಿ ಅದೃಷ್ಟ ಪರೀಕ್ಷೆಗಿಳಿಯಲಿದ್ದಾರೆ.

ಹರಾಜು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 214 ಭಾರತೀಯರ ಜೊತೆ 119 ವಿದೇಶಿ ಆಟಗಾರರು ಕೂಡಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಂದ್ಯವಾಡಿದ 116 ಮಂದಿ ಜೊತೆ 215 ಅನ್‌ಕ್ಯಾಪ್ಡ್(ಅಂ. ರಾ. ಪಂದ್ಯವಾಡದ) ಆಟಗಾರರು ಅಂತಿಮ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಸದ್ಯ 10 ತಂಡಗಳಲ್ಲಿ 77 ಸ್ಥಾನಗಳು ಖಾಲಿ ಇದ್ದು, ಈ ಪೈಕಿ 30 ಮಂದಿ ವಿದೇಶಿ ಆಟಗಾರರು ವಿವಿಧ ತಂಡಗಳಿಗೆ ಬಿಕರಿಯಾಗಲಿದ್ದಾರೆ.

23 ಮಂದಿಗೆ ₹2 ಕೋಟಿ: ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ಮೂಲ ಬೆಲೆ ₹2 ಕೋಟಿ ಹೊಂದಿರುವ 23 ಆಟಗಾರರಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು 13 ಮಂದಿ 1.5 ಕೋಟಿ ರು. ಮೂಲಬೆಲೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಐಪಿಎಲ್ ಹರಾಜು ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಭಾರತದ ಹೊರಗಡೆ ನಡೆಯಲಿದೆ. ಡಿ.19ಕ್ಕೆ ದುಬೈನಲ್ಲಿ ಹರಾಜು ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ 11 ಆಟಗಾರರು ಭಾಗಿ

ಹರಾಜು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ 11 ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅನುಭವಿಗಳಾದ ಮನೀಶ್ ಪಾಂಡೆ ಜೊತೆಗೆ ಶುಭಾಂಗ್ ಹೆಗ್ಡೆ, ಚೇತನ್, ಬಿ.ಆರ್.ಶರತ್, ಕೆ. ಎಲ್.ತ್ರಿಜಿತ್, ನಿಹಾಲ್ ಉಳ್ಳಾಲ, ವೆಂಕಟೇಶ್, ಮನ್ವಂತ್ ಕುಮಾರ್, ಮೋನಿಶ್, ಅಭಿಲಾಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಜೆ.ಸುಚಿತ್ ವಿವಿಧ ತಂಡಗಳಿಗೆ ಬಿಕರಿಯಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

EDITORIAL

NEWS

Editorial

Decrypting today's psephology and anti-incumbency

Israeli writer Yuval Noah Harari had said that the algorithm is the most important word of the 21st century. But another word that is giving it a run for its money during the electoral season is 'anti-incumbency'. Psephologists are now fond of explaining (without understanding?) a lot of things that happen as a part of anti-incumbency. They almost speak of it the way cricket commentators speak of averages. Even in cricket, it often makes no sense to say that a team won at a venue for 'n' number of times, which often has no correlation or causation with the result in the next game. In cricket, this could add to the entertainment quotient, but to reduce elections to a law of averages is to completely miss the thrust that needs to be there in foregrounding the key issues that matter to people, and why they turn out to vote in such large numbers.

A displacement of the focus

What such anodyne language of anti-incumbency does is to shift the attention from the issues that matter and reduces it to averages and the business of prediction (like Nostradamus). Even more dismaying is that such language tends to normalise discontent. For example, the Congress lost in the Rajasthan Assembly election because that has been the trend for the last 30 years, which displaces the question why are people perennially unhappy with their governments and what are the issues that have been going unheard for 30 years. Had the Congress won in Rajasthan, the debate would be about the Congress having beaten anti-incumbency, and in terms of how the trend was broken. Or, it could then be argued that there is a trend of pro-incumbency, as seen in Gujarat and Madhya Pradesh.

But the question is not about pro-incumbency in Madhya Pradesh but, instead, how a government does win a large number of seats with a not-so-good-looking governance track record. Why did issues of mis-governance not matter? Or, how were they made not to matter? This displacement of focus on social development contributes handsomely to 'electoral autocracy'.

The language of anti-incumbency is a technocratic one that works as a neo-liberal assemblage. It flattens out complex processes to feed the electronic media and digital images. The language of averages and quantifying electoral outcomes turns the electoral process into an algorithmic equation. Part of the problem is that policy preferences and differences between political parties have become so marginal to the process that quantification is the only method left

Ajay Gudavarthy

is Associate Professor, Centre for Political Studies, Jawaharlal Nehru University. His recent book is "Politics, Ethics and Emotions in 'New India'"

Election analysis is now entertainment feeding hyper-nationalism, in which critical debate and reflection are missing

to make sense of differences between the parties. The meaninglessness of 'choicelessness' for the electorate is converted into a meaningful-looking language of 'averages', 'patterns' and 'pro- and anti-incumbency'.

The power of a certain party

Further, the corollary of such a language that empties out the process of issues is the emergence of the Bharatiya Janata Party (BJP) as an electoral machine. It is the sheer 'speed and scale' that brings forth the language of efficiency and last mile and minute electoral calculations that become the focus of analysis by psephologists. The BJP is today able to address issues through its sheer capacity to generate a great amount of last minute mobilisation. Earlier, we would argue that the electorate suffers from short-term memory that allows political parties to get away with murder. Now it is about last minute campaigning. This again makes 'organisation', 'money' and 'a high-decibel campaign' a part and parcel of a great strategy and electoral engineering. It again displaces the fact of why or how organisational power allows the BJP to subvert social power dynamics. Of how a great degree of social fragmentation is forged to divide social groups. Of what it does to weaken the ability to raise discontent. At one level, the process is about normalising discontent. And at another, about criminalising dissent and the intermediary space which is filled by organisational heft and meticulous planning. All of these processes are later analysed as either pro or anti-incumbency!

Finally, electoral mobilisation has normalised elections into becoming a spectacle. The spectre of drama is a part of electoral communication, but the impact on social ethics and the fabric of collective trust becomes sidelined. It has become a new normal for election analysts and psephologists to gloat over and expect the Prime Minister, Narendra Modi, to perform some last minute magic that will tilt votes in the BJP's favour even if the BJP has performed miserably in terms of governance. In Karnataka, for example, the BJP faced a great degree of discontent because of massive corruption and other related issues of social apathy. But Mr. Modi, in last minute attempts, tried to convert it into a debate on Bajrang Bali, misinterpreting it as Bajrang Dal, or the other way round. Mr. Modi further claimed that the Congress was interested in seceding Karnataka from India. In Gujarat, in earlier elections, it was about Prime Minister Manmohan Singh and a former Vice-President taking '*supari*'

from across the border against Mr. Modi. What does such baseless discourse do to trust that is necessary for any functional democracy in the long run? Deliberation is being gradually displaced by 'conspiracy', and social issues get converted into a discourse on securitisation.

All these electoral battles become converted into a war zone and a zero-sum game. The last minute pressure – like the last over in a cricket match – brings tension and drama, and is like the climax of a crime thriller. It shifts from deliberating on issues to, instead, what is most entertaining. And that in turn becomes, or is attempted to be pushed as, the criteria of electoral choice. When Mr. Modi succeeds it is often typified as 'Modi Magic' and attributed to Mr. Modi's great oratory skills. But what is happening is a stuffing down the throats of people of high-decibel and extremely dystopian images meant to create cognitive and emotional dissonance. Elections are moving away from issues to that of speed, scale and organisational efficiency replacing or off-setting electoral choices made on the basis of issues.

Psephology and electoral analysis are already a willing part of this shift. They are more techniques and technologies of power dynamics rather than analysis meant for reflection and deliberation. What such technocratic psephology does is to easily convert it and make it a part of the campaign of the ruling dispensation. Why so many exit polls go so dramatically wrong is never a point of discussion. But each time there are elections, we are back to this language of anti-incumbency and averages, where critical debate and reflection are swept under the carpet.

Disappearance of issues

Over a period, there has been near-complete invisibilisation of a lot of issues that were considered a part of public discourse in India. What are the levels of poverty in India? And, Below Poverty Line (BPL)? What percentage of the population is BPL, which was part of public debate not so long ago, and which has been replaced now by the language of GDP growth rates – again the language of numbers and averages? What are the working conditions of migrants in the informal sector that had become invisible till migrants began to walk back home during the COVID-19 pandemic lockdown? It is a different matter that death itself became invisible during the pandemic. It is this technocratic invisibilisation that has become the root and source of hyper-nationalism and the freshly minted fantasy of becoming a *vishwaguru*.

HOPE UP AFTER WOMEN'S PREMIER LEAGUE AUCTION

LAST year, the Women's Premier League (WPL) resembled a hurriedly-arranged wedding. Players were assembled for auction from different backgrounds, nationalities and experience. Sceptics doubted if the league would attract enough interest to be sustainable. The first year, like always, seemed shaky. Even the men's IPL faced such teething issues in its first year, when emotional bidding overshadowed tactical nuances. The WPL seems to be treading on a solid path in the second year—which has its own challenges, even for a mini auction. What seemed impressive was the amount of money each player managed to draw. There were surprises, too. One, the demand for some of the uncapped players—Vrinda Dinesh (₹1.3 crore) and Kashvee Gautam (₹2 crore)—and two, the signing of experienced players who had been a part of the system for years. When the league was introduced by the Indian cricket board earlier this year, it remained an unknown entity, especially as a commercial venture.

Though the first year had a good response, it remained uncertain whether the WPL would help transform the domestic set-up. With uncapped domestic players fetching over a crore, it is healthier than expected. This would give the entire domestic setup a boost, right from the grassroots. Players know they are being watched by scouts. They know they can turn cricket into a profession. There are quite a few success stories from the first edition too—Shreyanka Patil and Saika Ishaque just to name a few. The two have made their India debuts, too. With a wider pool and more quality, no India player can take their place in the national team for granted. Another heartening trend is that the mini auction has shown players with skills can prolong their careers. The likes of Ekta Bisht, Gouher Sultana and Sajana S, who are on the higher side of their thirties, are finally reaping rewards after hard toils. The incentives they are getting are life-altering too.

The Indian cricket board would be looking at the developments with hope. They have started promoting women's cricket and, with such lucrative deals, perhaps it is time the BCCI started investing more in the women's game. The mini auction and interest among franchises and fans have shown that the WPL is here to stay. With smart promotion, it can flourish and reach the heights of the men's edition.

BUILD UP TECH TO PUT DOWN CYBER CRIMINALS

AN unprecedented event took place last week that shook the Karnataka High Court. Unidentified miscreants hacked into the video-conferencing platform that enables lawyers, litigants and judges to hear cases online. They then displayed pornographic content that was visible to all who were signed in. This happened while judges were hearing cases in some of the courtrooms, forcing Chief Justice of Karnataka, Justice Prasanna B Varale, to announce the suspension of live-streaming and video-conferencing of hearings for a few days. The incident is a reminder of how vulnerable people and digital tools are to those seeking to use mischief to put spokes in the wheels to derail processes. It highlighted how easy it is to do so, targeting even the judiciary.

This happened just three days after another event wherein some other unidentified miscreants issued bomb threat mails with communally abusive content to 68 schools in Bengaluru urban and rural regions, causing chaos when panic-stricken parents rushed to take their children home. The threats proved to be hoaxes after the police scanned each and every school that had received the mail, but the miscreants had their day—another case proving society's vulnerability in front of the digital domain's ability to spread panic. The perpetrators in the two cases have neither been traced nor identified.

According to the National Crime Records Bureau, 65,893 cyber crimes were registered across India in 2022, a 24.4 percent increase over 2021. There have been big surges in cyber crimes of all hues—display of illegal content, online scams, phishing, identity theft, cyber-stalking and using botnets. Karnataka has among the highest numbers of registered cyber crime cases. And the conviction rate is very poor—most of the perpetrators use elusive virtual private networks and proxy servers, and remain unidentified and untraceable. Global assessment of cyber security indicates that there are 2,200 cyber attacks per day—one every 39 seconds. It is estimated that cyber crime could cause losses to the tune of a whopping \$10.5 trillion by 2025 around the world. The grave situation and forecast calls for central and state authorities to refine their technologies to trace the culprits and raise the conviction rate to build credible deterrence, besides spreading awareness among the masses on how to remain safe in cyber domains with no scope for gullibility.

ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾರತ್ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿದೆ

ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ- 370 ಮತ್ತು 35 (ಎ) ವಿಧಿಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಅಡೆತಡೆಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಅದು ಒಡೆಯಲಾಗದ ಗೋಡೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಬಹಳವರು ಮತ್ತು ದೀನರಂತಿತ್ತು ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದರು. 370 ಮತ್ತು 35 (ಎ) ವಿಧಿಗಳು

ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕಾಡೀರದ ಜನರು ತಮ್ಮ ಇತರ ಸಹ ಭಾರತೀಯರು ಪಡೆದ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಪಡೆಯದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದವು. ಈ ವಿಧಿಗಳಿಂದಾಗಿ, ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಜನರ ನಡುವೆ ಅಂತರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಯಿತು.

ಡಿಸೆಂಬರ್ 11 ರಂದು, ಭಾರತದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು 370 ಮತ್ತು 35 (ಎ) ವಿಧಿಗಳ ರದ್ದತಿಯ ಒಳ್ಳೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿತು. ತನ್ನ ತೀರ್ಮಾನ ಮೂಲಕ, ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯನು ಗೌರವದ ಭಾರತದ ಸಾರ್ವಭೌಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿದೆ. 2019ರ ಅಗಸ್ಟ್ 5ರಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಬಹುತೆಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆ ಹೋರಾಟ ವಿಫಲವಾಯಿತು ಎಂದು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದೆ. 370ನೇ ವಿಧಿ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ, ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಗುರುತಿಸಿದೆ.

ಒಮ್ಮೆ, ಕಾಡೀರ ಮತ್ತು ಲಡಾಖ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷವಾದ ಭೂದತ್ತ ಪ್ರಸಾದ್, ಪ್ರವಾಸ ಕೇಂದ್ರವು ಮತ್ತು ಭವ್ಯವಾದ ವರ್ತಮಾನ ತರಬೇತಿಯ ಕಡೆಗಳು, ಕಲಾವಿದರು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಮನೋರಂಗೋದಿ. ಇದು ಭವ್ಯತೆಯ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಸಂಭವ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಓದುಗರಾದವು ಕೂಡಲೇಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಮತ್ತು ಸೋದರವಾಗ ಹಾಗೂ ಸದರಿ ಅಂತರ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿತು. ಆದರೆ, ಕಳೆದ ಎಂಬ ದಶಕಗಳಿಂದ, ಈ ಸ್ಥಳಗಳು ಓಂನಾಡದ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಇದು ಇಲ್ಲಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷವಾದ ಜನರಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಅರ್ಥವಾದುದಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ.

ಮರದ್ವಜವಾಳ, ತಮಿಳುನಾಡು ವಸಾಹತುಕುಟೆಯಿಂದಾಗಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಧಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಕ ಅಧೀನತೆಯಿಂದಾಗಿ, ನಮ್ಮದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಗೋದಲಮಯ ಸಮಾಜವಾಗಿದೆ. ಮೂಲಭೂತ ವಿಷಯಗಳ ಒಳ್ಳೆ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯ ಬದಲು, ನಾವು ದೃಢೀಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ವಿವಿಧ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕಾಡೀರ ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯತೆಯ ದೊಡ್ಡ ಒಲವುಬಾಡಾಯಿತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ನಾವು ರಾಜ್ಯವು ಬಹುತೆಯ ಹೊಣೆ ಆರಂಭದ ಅಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ, ನಿರ್ಧಾರವಧಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಳಾಂಗಣವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ, ದೀನರವರನ್ನು ಸಮಾಜದ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ನಾವು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ನನ್ನ ಜೀವನದ ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕಾಡೀರ ಅಂದೋಲನದೊಂದಿಗೆ ಸಂವರ್ಧಿಸಿ ಹೋದವರ ಅಪವಾದವನ್ನು ನಾನು ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕಾಡೀರವು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಿಷಯವಲ್ಲ, ಎಂಬ ಸೈನ್ಯಾಂಶಿಕ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಸೇರಿದವನು. ತ್ಯಾಮಾ ಪ್ರಸಾದ್ ಮುಖಾರ್ ಅವರು ನೆಹರು ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಮಾತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಅವರು ದೀನರವರ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬಯಸಿದರು. ಆದರೂ, ಇವರು ಕಾಡೀರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ತೊರೆದರು ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಠಿಣ ಹಾದಿ ಓಡಿದರು. ಆದರೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗದಿಂದಾಗಿ ಕೊಲ್ಕತ್ತಾದ ಭಾರತೀಯರು ಕಾಡೀರ ಸಮಸ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಭಾವೋತ್ತರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ, ಕಾಡೀರದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ, ಅಬಲ್ ಜೆ ಅವರು 'ಇನಾನ್‌ಯಾತ್', 'ಒಮ್ಮೂರಿಯಾತ್' ಮತ್ತು 'ಕಾಡೀರಿಯಾತ್' ಎಂಬ ಪ್ರಬಲ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದರು, ಇದು ಯಾವಾಗಲೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮೀಯ ಮೂಲವಾಗಿದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕಾಡೀರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವುದು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕೆಲವನ್ನು, ಜನರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವಂತಿತ್ತು ನಾನು ಎನಿಸಿದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಒಲವಾದ ಬಯಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕಾಡೀರದ ಜನರ ನೋವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ನಾನು ಸದಾಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ- 370 ಮತ್ತು 35 (ಎ) ವಿಧಿಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಅಡೆತಡೆಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಅದು ಒಡೆಯಲಾಗದ ಗೋಡೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಬಹಳವರು ಮತ್ತು ದೀನರಂತಿತ್ತು ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದರು. 370 ಮತ್ತು 35 (ಎ) ವಿಧಿಗಳು ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕಾಡೀರದ ಜನರು ತಮ್ಮ ಇತರ ಸಹ ಭಾರತೀಯರು ಪಡೆದ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಪಡೆಯದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದವು. ಈ ವಿಧಿಗಳಿಂದಾಗಿ, ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಜನರ ನಡುವೆ ಅಂತರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಅಂತರದಿಂದಾಗಿ, ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕಾಡೀರದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಬಯಸಿದ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಧಿಕಾರ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ನೋವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸದರೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಕಳೆದ ಹಲವು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನಿಂದ ನೋಡಿದ ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಯಕರ್ತನಾಗಿ, ನಾನು ಸಮಸ್ಯೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಕೀರ್ಣಗಳ ಸೂಕ್ತವಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆದರೂ, ನನಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಆದೇಂದರೆ, ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕಾಡೀರದ ಜನರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಕೌಶಲಗಳ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಭಾರತದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಜೀವನವನ್ನು, ಓಣಿ ಮತ್ತು ಅನಿಷ್ಟತೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು.

ಒಗಟಾಗಿ, ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕಾಡೀರದ ಜನರಿಗೆ ಸೇರಿ ಸೌಧನವಾಗಿ, ನಾವು ಮೂಲ ಅಧಾರ ಸಂಭಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡತೆ ನೀಡಿದೆ- ಸಾಗರತ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಬೆಂಬಲ ಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಡ್ಡತೆ ನೀಡುವುದು.

2014ರಲ್ಲಿ, ನಾವು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ, ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕಾಡೀರದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧವಾಗಿ ಪ್ರವಾಹಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದ್ದವು. ಕಾಡೀರ ಕೇಂದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಾನಿಯಾಯಿತು. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2014ರಲ್ಲಿ, ನಾನು ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ತೀರೆಯಲು ತ್ರಿ, ನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಸಮಾಯವಾಗಿ 1000 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಜನರನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಒಡತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆ. ನಾನು ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳ ಜನರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯವಿದೆ- ಜನರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಯಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅವರು

ದಶಕಗಳಿಂದ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಆದೇ ವರ್ಷ, ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕಾಡೀರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲವುಕೊಂಡವರ ಸ್ವರಾಜ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ನಿವಾಸಿಯನ್ನು ಆಹವಿಸಿದರೂ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ನಾನು ನಿವಾಸಿಯನ್ನು ದಿನ ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕಾಡೀರದಲ್ಲಿರುವ ಸಹ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕಾಡೀರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಯೋಜನಾ ಮತ್ತು ಒಲವಿನ ಸಲುವಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಸಲಹೆ ಅಗಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಜನರೊಂದಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂವಾದ

ಪಡೆದೇನೆಂದು ನಾವು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಭೇಟಿಗಳು ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕಾಡೀರದಲ್ಲಿ ಸೌಜರ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದೆ. ಮೇ 2014ರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 2019ರವರೆಗೆ ನಾನು 150ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಭೇಟಿಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಇದೊಂದು ದಾಖಲೆಯಾಗಿದೆ. 2015ರ ವಿಶೇಷ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕಾಡೀರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಕರಡುಕಲ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿದೆ.

ನಾವು ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕಾಡೀರದಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡೆಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಯುವಜನರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಿತ್ತು ಹೊಕ್ಕಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕ್ರೀಡಾ ಉತ್ಸಾಹವು ಮೂಲಕ, ಆದರೆ ಅಸಾಧ್ಯವು ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾದಿ ಓಡಿಯವರ ಅಂತರದಂತರದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಕ್ರೀಡಾ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೊಳಿಸಿದೆ, ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿದಾರರು ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅತ್ಯಂತ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಮತ್ತು ದೀನರಂತಿತ್ತು ಸ್ವೀಕಾರ್ಯ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು. ಭರತೀಯಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದವು. ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಫುಟ್ಬಾಲ್ ಆಟಗಾರ್ತಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಅಂತೆ ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ನನ್ನ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ- ಡಿಸೆಂಬರ್ 2014ರಲ್ಲಿ, ಅವರು ತ್ರಿ, ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ತೊಡಲು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಗುಂಪಿನ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದರು, ಆದರೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆತ ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಕ್ರೀಡಾ ಆಟಗಾರ್ತಿ ಕಡೆಗೆ ನಿಂತರು, ಅವರನ್ನು ತರಬೇತಿ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮುಂದಿಡಲು. 'ಫುಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಡೈಲಿ' ಒಂದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ನಡೆಸಿದ್ದು ನೆನಪಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾನು 'ಬೆಂಚ್ ವೀಲ್ ಡೈಲಿ ಬೆಂಚ್ ವೀಲ್' ಬಲ್ಲು 'ಎಸ್ ವೀಲ್ ಡೈಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ' ಆಗುವ ಸಮಯ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇತರ ಯುವಜನರು ಕಿಕ್ ಬಾಕ್ಸಿಂಗ್, ಕರಾಟೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಚೆಲ್ಲ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಸರ್ಕಾರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತ್ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವರ್ಧಕ ಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ, ನಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ತತ್ವಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವ ಅಧಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತೇವೆ- ಅಧಿಯನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಕೋರವಾಗಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಾವು ಸರಕಾರವನ್ನು ಬದಲಿಸಿದೆ, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕಾಡೀರದ ಜನರ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಡ್ಡತೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಪಂಚಾಯತ್ ಚುನಾವಣೆಯ ಯಂತ್ರವು ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕಾಡೀರದ ಜನರ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ರೂಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಹಳಗಿನ ಪ್ರಧಾನರೊಂದಿಗೆ ನಾನು ಸಂವಾದವನ್ನು ನಾನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಜನಿಗೆ, ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಎಂದು ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಅವರು 'ಇಂಥೆ' ಬದಲಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅತ್ಯಂತ, ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ ನಮ್ಮ ನಡವಳಿಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಆಗಸ್ಟ್ 5ರ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಿನವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯರ ಹೃದಯ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಿತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆ 370ನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವ ಐತಿಹಾಸಿಕ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ, ಒಮ್ಮೆ, ಕಾಡೀರ ಮತ್ತು ಲಡಾಖ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪು ಡಿಸೆಂಬರ್ 2023ರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ, ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ, ಕಾಡೀರ ಮತ್ತು ಲಡಾಖ್‌ನಾಡಂತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅಲೆಯನ್ನು ಜನತೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೋಡಿದೆ. 370 ಮತ್ತು 35 (ಎ) ವಿಧಿಗಳು

ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವ ಸಂಸತ್ತಿನ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಉಳಿದ 4 ವರ್ಷಗಳು ತಾವು ಪ್ರವಾಹಭಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಹೊಣೆ ಸಂದಾಯದಿಂದ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಅಧಿಕಾರಗಳು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅವರ ಸಹಜವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಿ, ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಲಡಾಖ್‌ನ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸುವ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಗಸ್ಟ್ 5, 2019 ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬದಲಾಯಿಸಿತು. ಎಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಗಳು ಈಗ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚುಮಟ್ಟದ ಅಧಿಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ- ಮೂರು ವರ್ಷದ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಪ್ರದೇಶ ಹೊಂದಿದ್ದಿದೆ. ವಿ.ಡಿ.ಎ. ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೆಲವುಕೊಂಡ ನಿರಾಶ್ರಿತ ಸಮುದಾಯಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿವೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳು ಪರಿಷ್ಕಾರಣೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಲುಷಿತವೆ. ಒಗಟಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಸೌಧ್ಯ, ಉದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಉಪಾಜ ಯೋಜನೆಗಳು ಸೇರಿವೆ. ವಾಣಿ, ಸೌಧ್ಯ, ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮತ್ತು ಅಧಿಕ ಸೇವಾಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಲು ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಾಜೀಯ ಅಧಿಕಾರ ರಕ್ಷಣೆಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳು ಒಡಿಯು ಒಳ್ಳೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೂ ಸಾಧಿಸಿ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕೊಡವಾಗಿದ್ದ ಸರಕಾರ ಮದ್ದಿಗಳನ್ನು ಪಾರದರ್ಶಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿ ಅಧಿಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮುಂಚೆಂದಿಗೂ ಇತರ ಸೂಚನೆಗಳು ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿವೆ. ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಕ್ರೀಡೆಯ ಸಹಜವಾಗಿ ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕಾಡೀರದ ಜನರ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯು ಜನಜನಿತವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ ಎಂದು ಪಡೆದ ಕೊರತೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಒಮ್ಮೆ, ಕಾಡೀರ ಮತ್ತು ಲಡಾಖ್‌ನ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಒಳ್ಳೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಇತ್ತು. ಈಗ, ದಾಖಲೆಯು ಬೆಳವಣಿಗೆ, ದಾಖಲೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ದಾಖಲೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಅಧಿಕವಾಗಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಇತ್ತು.

ಡಿಸೆಂಬರ್ 11ರಂದು ಮತ್ತು ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ವಿಶೇಷ ಭಾರತ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾರತ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿದೆ- ಅದು ನಮಗೆ ಬಹುತೆಯ ಬಂದಿಗಲು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಅರ್ಥವಿದ ಪಂಚೀಯ ಬದಲಾಯಿಸುವ ನೆನಪಿದೆ. ಇಂದು ಒಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಲಡಾಖ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನುಷ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕೃಪಾನ್ವಿತವಾಗಿ ಜನಿಸುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಥವಾ ಅವರು ದೀನರಂತಿತ್ತು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೊಡಿದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಪಟ್ಟಿಸಲುವುದು. ಇಂದು, ಜನರ ಕೆಲಸಗಳು ಬಂದಿಗಲು ಅಭಿವೃದ್ಧದ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು, ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮತ್ತು ಪಂಚೀಯವನ್ನು ಬದಲಿಸಿದೆ.

370ನೇ ವಿಧಿಯ ರದ್ದತಿ ಸಿಂಧುವಾದದ್ದು ಹೇಗೆ?

ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಮರುವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ನೀಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುವ ಏಕೈಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೇ ರದ್ದತಿಯ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಿಂಧು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ, 370ನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಸಂವಿಧಾನ ಮುಟ್ಟಿಸುವ ವಾಮಮಾರ್ಗದ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪಿನ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು 370ನೇ ವಿಧಿಯ ಆಯಾಮಗಳ ಪರಾಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದು ಸ್ವೀಕೃತವೇ ಹೌದು.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು 2019ರಲ್ಲಿ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದ 370ನೇ ವಿಧಿಯ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮಾನ್ಯತೆ ಕುರಿತು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹೂಡಿದ್ದ ದಾವೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇಂದು (ಡಿ.11) ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಪು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. 370ನೇ ವಿಧಿಯ ರದ್ದತಿಯು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕವಾಗಿ ಸಿಂಧು ಆಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದಿದೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ. ಈ ತೀರ್ಪು ಸಂಸತ್ತಿನ ಘನತೆ ಮತ್ತು ಮಿತಿ ಎರಡನ್ನೂ ಸಾಧರಣಪಡಿಸಿದೆ.

ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಆದೇಶವು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವಿಮರ್ಶೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮುಖಾಂತರ, ಬಹುಮತದ ಸರ್ಕಾರ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಮೀರಿ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಿತಿಯನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿದೆ. ಜತೆಗೆ, ರದ್ದತಿಯು ಸಿಂಧು ಎನ್ನುವ ಮುಖೇನ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮಾದರಿಯಲ್ಲೇ 370ನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ಅಂತಃಗೊಳಿಸಿರುವುದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಈ ಎರಡೂ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ 370ನೇ ವಿಧಿಯ ಮೂರನೇ ಉಪವಿಧಿಯ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದೆ:

Mohad maqbool v/s sate of Jammu and Kashmir 51 1972, State Bank of India v/s santhosh gupta 16122016

ಫೆಬ್ರವರಿ 21, 1948ರಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಕರಡು ಪ್ರತಿಯ ರಚನಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೆಹರೂರವರು 370ನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ ಭಾಗವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದಾಗ, ಬಾಬು ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಸಂವಿಧಾನದ ಒಟ್ಟು ಆಶಯವನ್ನು, ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಮಾನತೆಯ ತತ್ವವನ್ನು ಮೀರಿ ನಿಲ್ಲುವ ಆ ವಿಧಿಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ ಭಾಗವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಹುಮತವಿರುವವರು, ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರಿಂದ 370ನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ ಭಾಗವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕಟಿಬದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮಿಯಾದ ಅಂಬೇಡ್ಕರರು 370ನೇ ವಿಧಿಗೆ ಮೂರನೇ ಉಪವಿಧಿಯನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದಾಗಿಯೂ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಆದೇಶದೊಂದಿಗೆ 370ನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿದ್ದರ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ, ಅತ್ಯಂತ ಸರಳವಾಗಿ 370ನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಮರುವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ನೀಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುವ ಏಕೈಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೇ ರದ್ದತಿಯ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಿಂಧು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ, 370ನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಸಂವಿಧಾನ ಮುಟ್ಟಿಸುವ ವಾಮಮಾರ್ಗದ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪಿನ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು 370ನೇ ವಿಧಿಯ ಆಯಾಮಗಳ ಪರಾಮರ್ಶೆ

ಮಾಡುವುದು ಸ್ವೀಕೃತವೇ ಹೌದು.

ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಡಾಂಭಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿತ್ತು. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಗಡಿ ದಾಟಿದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಧಾರಗಳು ಹತ್ತಾರು ಬಾರಿ ಚರ್ಚೆಗೊಳಪಡಲೇಬೇಕು. ಸಮಯ, ಜನರ ಭಾವನೆ, ಪರಮಾಧಿಕಾರದ ಸ್ಥಿರತೆ, ಆಂತರಿಕ ಹಿಡಿತ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಏಕಾಏಕಿ ನಿರ್ಧಾರವು ದೇಶದ ಆಡಳಿತದ ಸದೃಢತೆಯನ್ನು ತಿಥಿಲಗೊಳಿಸುವ ಅಪಾಯವಿತ್ತು. 'ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ನಿಯಮಗಳು' ಎಂಬ ಷರತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳಿಂದ ದುರುಳ ಕಾಶ್ಮೀರಿಗಳು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಮೇಳೈಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ, 370ನೇ ವಿಧಿಯ ರದ್ದತಿಗೆ ತೀವ್ರಹೋರಾಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ, 14ನೇ ವಿಧಿಯ ಅನ್ವಯ ಕಾನೂನಿನ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರೆಂಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುವ ಸದರಿ ವಿಧಿಯ ರದ್ದತಿ ಬೇಡಿಕೆ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾಗಿದ್ದಾಗಿಯೂ, ಆದರೆ ರದ್ದತಿಗೆ 70 ವರ್ಷ ಕಾದಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ದುರದೃಷ್ಟಕರ.

ಭಾರತಕ್ಕಿರುವುದು ಒಂದೇ ಸಂವಿಧಾನ. ಮೂಲ ಸಂವಿಧಾನ 395 ವಿಧಿಗಳ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆಯಿಂದಾಗಿ 450ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ 370 ಕೂಡ ಒಂದು ವಿಧಿಯಷ್ಟೇ. ಇದರಲ್ಲಿ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತು ಅಥವಾ ವಿನಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನವು 371, 371ಎ, 371ಬಿ, 371ಸಿ, 371ಡಿ, 371ಇ, 371ಎಫ್, 371ಜಿ, 371ಕೆ ಈ ವಿಧಿಗಳನ್ವಯ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ವಿನಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 370 ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಭಿನ್ನ ವಿನಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲೂ 370 ಅನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಎಂದು ನಮೂದಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

370 ಮತ್ತು 35ಎ ವಿಧಿಗಳಿದ್ದ ವಿನಾಯಿತಿಗಳು:

- ರಕ್ಷಣೆ, ವಿದೇಶಾಂಗ, ಆಂತರಿಕ ಭದ್ರತೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಉಳಿದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರವು ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರದ ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ

- ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಹೇರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
- 238ನೇ ವಿಧಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧಗಳು ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- 1ನೇ ಅನುಸೂಚಿಯ ಕಾರ್ಯಾಂಗ ಮತ್ತು ಶಾಸಕಾಂಗ ನಿಯಮಗಳು, ಅ-ಆ ನಿಯಮಗಳು ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- ಬಾಹ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಹೇರಲು ಅಲ್ಲಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸಹಮತ ಬೇಕು.
- ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮವರ್ತಿ ಪಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಾನೂನು ರಚಿಸಲು ಅಲ್ಲಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸಹಮತ ಆಗತ.
- ಅಲ್ಲಿನ ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ಖರೀದಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.
- ರಾಷ್ಟ್ರದ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನುಗಳು ಅವರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- 365ನೇ ವಿಧಿಯನುಸಾರದ ಕೇಂದ್ರದ ಶಕ್ತಿಯು ಅಧಿಕಾರ, ನಿರ್ದೇಶನ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇರುವ ಅಧಿಕಾರ ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ಹೊರತುಪಡಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ.
- 370(1) ವಿಧಿಯನ್ವಯ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸಹಮತವಿಲ್ಲದೆ ಹೊರಡಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು 370ನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಲು ಇದ್ದ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಸಾಧ್ಯತೆ:

- 368(1)ರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ನಿಯಮದನುಸಾರ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದಾಗಿಯೂ, ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಹಾಗೂ ನಿರಸನಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಸತ್ತಿಗೆಿದೆ.
- ಸಂವಿಧಾನದ 1ನೇ ಅನುಸೂಚಿಯ ಅನ್ವಯ, ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರ ಭಾರತದ 15ನೇ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ನಿಯಮಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬರುತ್ತದೆ.
- 1976ರ 42ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ನಂತರ 368(4)ನೇ ವಿಧಿಯನ್ವಯ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ವಿರುದ್ಧ (ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೊರೆಹೋಗುವಂತಿಲ್ಲ.
- 368(5) ಇದರ ಅನ್ವಯ ಸಂಸತ್ತು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಯಾವುದೇ ಪರಿಮಿತಿಗೆ ಒಳಪಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ.
- ಸಂವಿಧಾನದ 1ನೇ ವಿಧಿಯನ್ವಯ ಭಾರತವು ರಾಜ್ಯಗಳ ಒಂದು ಒಕ್ಕೂಟ. ಸಂಸತ್ತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಅದರಂತೆ 370 (ಅ) ವಿಧಿಯ ಪ್ರಕಾರ 1ನೇ ವಿಧಿಯು ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿಯಮ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 370(3)ರಂತೆ ಈ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಉಪಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದಾಗಿಯೂ,

- ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ತಾವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಈ ಅನುಬಂಧವು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ನಿಂತುಹೋಗತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಘೋಷಿಸಬಹುದು.
- ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು 74(2) ವಿಧಿಯನ್ವಯ ಕೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಶಿಫಾರಸಿನ ಮೇರೆಗೆ, ಸಂಸತ್ತಿನ ಸಹಮತದೊಂದಿಗೆ ಮೇಲಿನ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬಹುದು.
- ಸಂವಿಧಾನವು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಕೇಂದ್ರ ಪಟ್ಟಿ, ರಾಜ್ಯ ಪಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಸಮವರ್ತಿ ಪಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದ ಉಳಿಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ರೆಸಿಡರಿ ಪವರ್ ಅನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ ಸಂಸತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿರುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಧಿಕೃತಿ ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರ ವರ್ತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ವಾಸ್ತವಿಕ ಮೂಲಾಂಶಗಳು, ಆಗಸ್ಟ್ 5ರಂದು ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ನೇತೃತ್ವದ ಸರ್ಕಾರದ ನಡೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. 370ನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಾದ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳಿಗೆ 370ನೇ ವಿಧಿಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಿಯಮದಡಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ಇಲ್ಲ.

ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಎಂದರೆ ಸಂಸತ್ತಿನ ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಮೂರನೇ ಎರಡರಷ್ಟು ಬಹುಮತವಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದೇ ವಿಶೇಷ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಎಂದರೆ, ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಮೂರನೇ ಎರಡರಷ್ಟು ಬಹುಮತದ ಜತೆಗೆ ಎರಡನೇ ಒಂದರಷ್ಟು ರಾಜ್ಯಗಳ ಅನುಮತಿಯೂ ಆಗತಕ್ಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು 370ನೇ ವಿಧಿಯ 3ನೇ ಉಪವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಆದೇಶದ ಅನ್ವಯವೇ ಈ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬಹುದೆಂಬ ಜಾಣ್ಮೆ ಮೆರೆದದ್ದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ.

ಇವುಗಳ ರದ್ದತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನವು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಡೋಲು ಬಾರಿಸಿದರೂ, ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯು ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರ ವಿಷಯ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ನಡುವಿನ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲೇ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದು ರಾಯಭಾರದ ಸಾಂಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂದ ಗೌರವ. ಮುಂದುವರಿದು, ಸದರಿ ವಿಧಿಗಳ ರದ್ದತಿಯ ಕುರಿತು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೆಟ್ಟಿಲು ವರಿದರೂ, ಈ ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲತತ್ವವನ್ನು ಬುಡಮೇಲು ಮಾಡಿದ್ದ 370ನೇ ವಿಧಿಯ ರದ್ದತಿಯನ್ನು ಈ ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಅವಕಾಶಗಳ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಮಾನ್ಯಮಾಡಿದೆ.

(ಲೇಖಕರು ಸಂವಿಧಾನತಜ್ಞರು)

ವಿಜಯವಾಣಿ

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಐತಿಹಾಸಿಕ ತೀರ್ಪು

ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ಸಂವಿಧಾನದ 370ನೇ ವಿಧಿ ಅನ್ವಯ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದ 'ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಮಾನ'ವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ 2019 ಆಗಸ್ಟ್ 5ರಂದು ಹಿಂಪಡೆಯುವ ಮೂಲಕ, ಮಹತ್ವದ ಹೆಜ್ಜೆ ಇರಿಸಿತು. ಆದರೆ, ಕೇಂದ್ರದ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ 23 ಅರ್ಜಿಗಳು ದಾಖಲಾಗಿದ್ದವು. ಸುದೀರ್ಘ ವಿಚಾರಣೆಯ ಬಳಿಕ, ಸೋಮವಾರ ತೀರ್ಪು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕೇಂದ್ರದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿದೆ. ಇದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ತೀರ್ಪಾಗಿದ್ದು, ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ, ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಲಿದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಒಕ್ಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ, 'ಒಂದು ದೇಶ ಒಂದು ಕಾನೂನು' ನೀತಿಯನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸಿದ ಈ ಕ್ರಮ ನಿಜಕ್ಕೂ ಪ್ರಶಂಸಾರ್ಹ. ಕಾಶ್ಮೀರವನ್ನು ಭಾರತದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರಲು ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಮತ್ತು 35ಎ ವಿಧಿ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು ಸುಲಭವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. 'ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಬಾರಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಕಾಶ್ಮೀರದ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಮಾನ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಆ ರಾಜ್ಯದ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯೊಬ್ಬರು ಗುಡುಗಿದ್ದರು.

ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರಕ

ಅಲ್ಲದೆ, ಸಂವಿಧಾನ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದ ಈ ಸವಲತ್ತನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು 'ಶಾಶ್ವತ' ಎಂಬಂತೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಮತಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪ್ರಮುಖ ಅಸ್ತವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

1954ರಲ್ಲಿ 370ನೇ ಕಲಂ ಅನ್ವಯ ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಮಾನ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ, ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪುನರ್ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ರಕ್ಷಣೆ, ಸಂವಹನ, ವಿದೇಶಾಂಗ ನೀತಿ

ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ, ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾವಾದಿಗಳ ಉಪಟಳ ಹದ್ದು ಮೀರುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಸಕ್ತ, 370ನೇ ವಿಧಿ ರದ್ದಾಗಿರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಪೌರತ್ವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಕೇಂದ್ರದ ಕಾನೂನುಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾನೂನು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಾಗರಿಕರು ಅಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಬಹುದು, ಆಸ್ತಿ ಖರೀದಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿನ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಅವಧಿ ಆರು ವರ್ಷದಿಂದ ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ, ಆ 'ಪ್ರತ್ಯೇಕ' ಭಾವನೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿ. 2019ರಲ್ಲಿ 370ನೇ ವಿಧಿ ಹಿಂಪಡೆದ ಬಳಿಕ ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾವಾದಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಬಹುತೇಕ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಉದ್ಯೋಗಸೃಷ್ಟಿಯ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ವೇಗ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತೆ ಚಿಗುರೊಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟೋ ಬಲಿದಾನಗಳು ನಡೆದಿವೆ, ಸೈನಿಕರು ಹುತಾತ್ಮರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಪಂಡಿತರು ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವು ದಶಕಗಳ ಈ ಎಲ್ಲ ಬವಣೆಗೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ನಿರ್ಧಾರ ಅಂತ್ಯ ಹಾಡಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇರುವುದು ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮುಂಚೂಣಿಗೆ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಸವಾಲು. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲೂ ಕೇಂದ್ರ ಮಹತ್ವದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಇರಿಸುತ್ತದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸೋಣ.

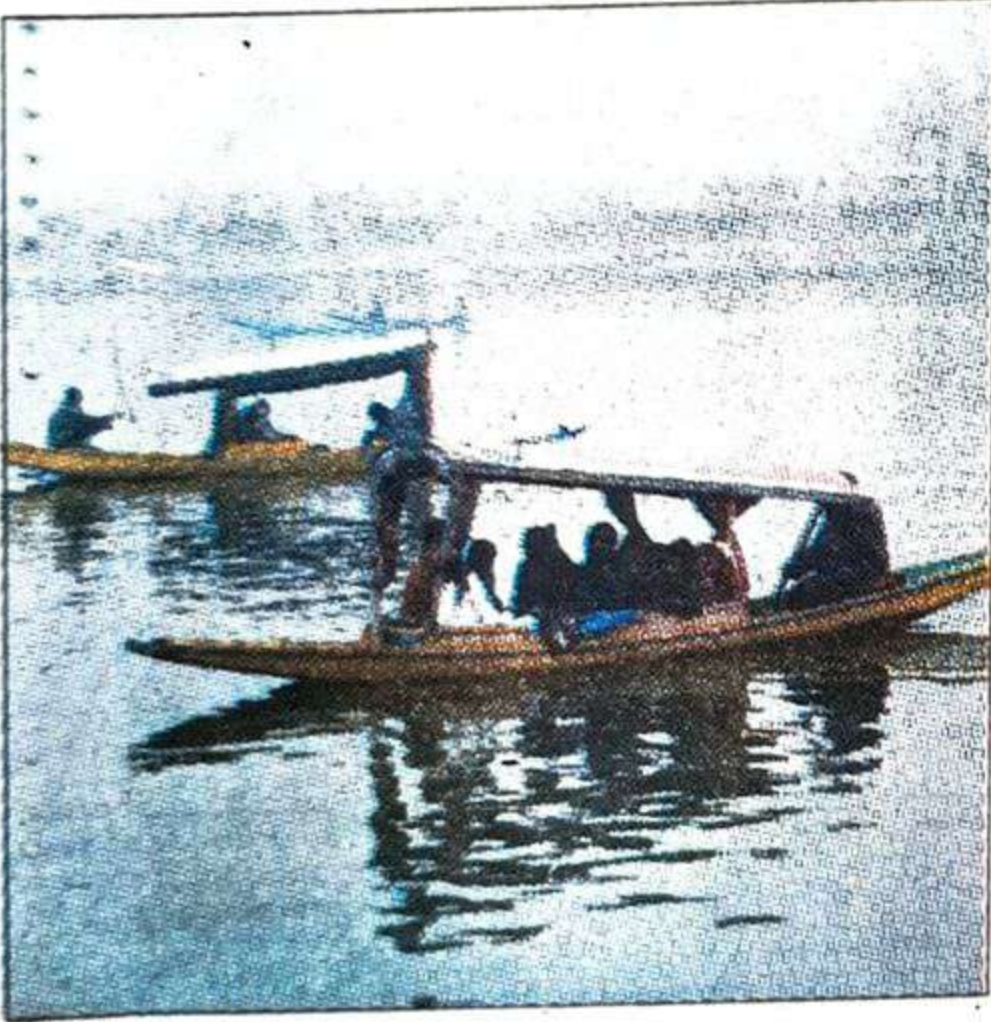

ಸಂಪಾದಕೀಯ EDITORIAL

ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬಲ

ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಗತಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಬೇಕು

ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಮಾನ ನೀಡಿದ್ದ ಸಂವಿಧಾನದ 370ನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿತ್ತು. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸೋಮವಾರ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಿದೆ. ಇದರ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಸಿಂಧುತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಪಂಚಪೀಠದ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಭಿನ್ನ ಸ್ವರ ಎತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವೆಂದರೆ 2024ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 30ರ ಒಳಗಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುವ ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಜತೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶ ಲಡಾಖ್ ರಚನೆಯನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜತೆಗೆ 1980ರ ದಶಕದಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಮಾನವ ಹಕ್ಕು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಕುರಿತು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ ವರದಿ

ನೀಡಲು ಆಯೋಗ ರಚನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ನ್ಯಾ. ಸಂಜಯ್ ಕಿಶನ್ ಕೌಲ್ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಮಾನ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಕಣಿವೆ ಪ್ರದೇಶ ಆಂತರಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಗಳಿಸಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಿತೇ? ಜನರು ನೆಮ್ಮದಿ ಮತ್ತು ನಿರಾಳ ಬದುಕನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಬಲ ನೀಡಿತೇ ಎಂಬ

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಉತ್ತರ ನೀಡಲಾರರು. 370ನೇ ವಿಧಿ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಇಡೀ ಭಾರತವು ಪ್ರಕೃಬ್ಧ ಕಾಶ್ಮೀರವನ್ನು ತನ್ನ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ ಎಂದು ಪರಿಭಾವಿಸಿತು. ನೋವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ನೆಮ್ಮದಿ ನೀಡುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿತು. ಇದು ಕೇವಲ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮುನ್ನಡೆಯಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ತೊಡಕನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂಡಲಿಲ್ಲ. ಮೇ 2014ರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 2019 ರವರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವರು 150ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು. ವಿಶೇಷ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು.

ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಉತ್ತೇಜನ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲ ಉದ್ಯಮ ಒತ್ತಾಸೆ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಮೂರು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತ್ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸಬಲಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಸೌಭಾಗ್ಯ, ಉಜ್ವಲಾ ಮತ್ತು ಉಜಾಲ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಇದೀಗ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಆದೇಶದ ಅನುಸಾರ ಬಹುಬೇಗ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಾನ ಮಾನ ನೀಡಿ, ವಿಧಾನಸಭೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಿದರೆ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಲಗೊಳಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

CENTRAL UNIVERSITY OF KARNATAKA

Any Feedback
Contact Us

Central Library

08477-226717

librarian@cuk.ac.in

<http://cuklibrary.ac.in/index.html>

Central University of
Karnataka, Kalaburagi-
585367,India